

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE
& McCREGG ST.

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III

Ч. 35.

СВБОТА, 30. ЦВІТНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, APRIL 30th, 1921.

No. 35.

VOL. III.

ХАЙ ЖИВЕ ПЕРШИЙ МАЙ!

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Повстанте гніи і гложі
Робітники усіх країн,
Як у вулкановій безодні
В серцях у нас клеочє гнів.
Ми всіх катів зітрем на порох,
Повстань же, військє злидарів,
Всє, що забрав наш лютий ворог,
Щобнє вернутн, час насів.

Чуєш: сурми заграли,
Час розплати настав,
В Інтернаціоналі
Здобудем людських прав.

Не ждїть ратунку нї від кого:
Нї від богів, нї від царів, —
Позбудеть ся ярма тяжкого
Сама сімєа прблетарів.
Пустї слова про право бідних,
Держава дбає не про нас,
Нас мали за рабів негідних,
Доволї кривди і образ.

Чуєш: сурми заграли
і т. д.

Лиш ми, робітники, ми діти
Святої армії труда,
Землею будем володіти,
А галапасів жлє бїда.
Тодї як грїм підчас негоди
Впаде на голови катів,
Нам сонцє правди і свободи
Заснє тисячу огнів.

Чуєш: сурми заграли
і т. д.

В ДЕНЬ ПЕРШОГО МАЯ.

По цілїм світі свідомий пролетаріят буде святкувати нинї своє робітничє свято — Свято Першого Мая.

Чому-ж він буде конєчно нинї святкувати? Адже-ж до сего свята його не примушують нї закони капіталістичної держави, нї закони церковні. Адже-ж пролетар не є багатий і забезпечений матеріально, щобнє міг тратити день праці?

Так, пролетар тратить через святкованє не один день праці, але і святкованє є йому накинєнє, є для него ухвалєні силї нинї сего капіталістичного світа.

А день Першого Мая — є його дійсно пролетарським святом, прийнятнє самим пролетаріятєм, проти бажань капіталістів і їх правительств.

День Першого Мая, як день пролетарського свята, зістав ухвалєний на міжнароднім соціалістичнім конгрєсі в Парижі 1889 року, на котрім було засновано II. Інтернаціонал. Але ініціатива святкованя світовим пролетаріятєм дня Першого Мая належить не до парижського міжнародного соціалістичного конгрєсу, але — як се не дивно! — до "Федерації Робітничих Союзів Америки". Ся Федерация відбула в 1884 р. в Шікаго свій зїзд, на котрім зістала ухвалєна слїдуюча резолюція:

"Від 1-го мая 1886 року признати вісімгодинний день праці, проголошувати в той день кожного року загальний страйк і зобовязати всі робітничі союзи переводити се рішенє в житє".

Але се рішенє не було перевєдєне в житє, бо "Федерация Робітничих Союзів Америки" розкололась, а заснувала ся в 1886 році "Американська Федерация Праці" на своему зїзді в Ст. Луїс в 1888 р. скасувала резолюцію з 1884 року, замінивши загальний страйк в день 1. мая заперестанєм іраці то в одній, то в другій галузи промислу.

Зібравши ся в Парижі в 1889 році міжнародний соціалістичний конгрєс проголосив, що день Першого Мая має бутнє міжнародним святом пролетаріятю.

Наслїдком ухвали сего конгрєсу було те, що робітники всіх великих промислових міст і столиць Європи демонстративно відсвяткували в 1890 році пораз першій день Першого Мая.

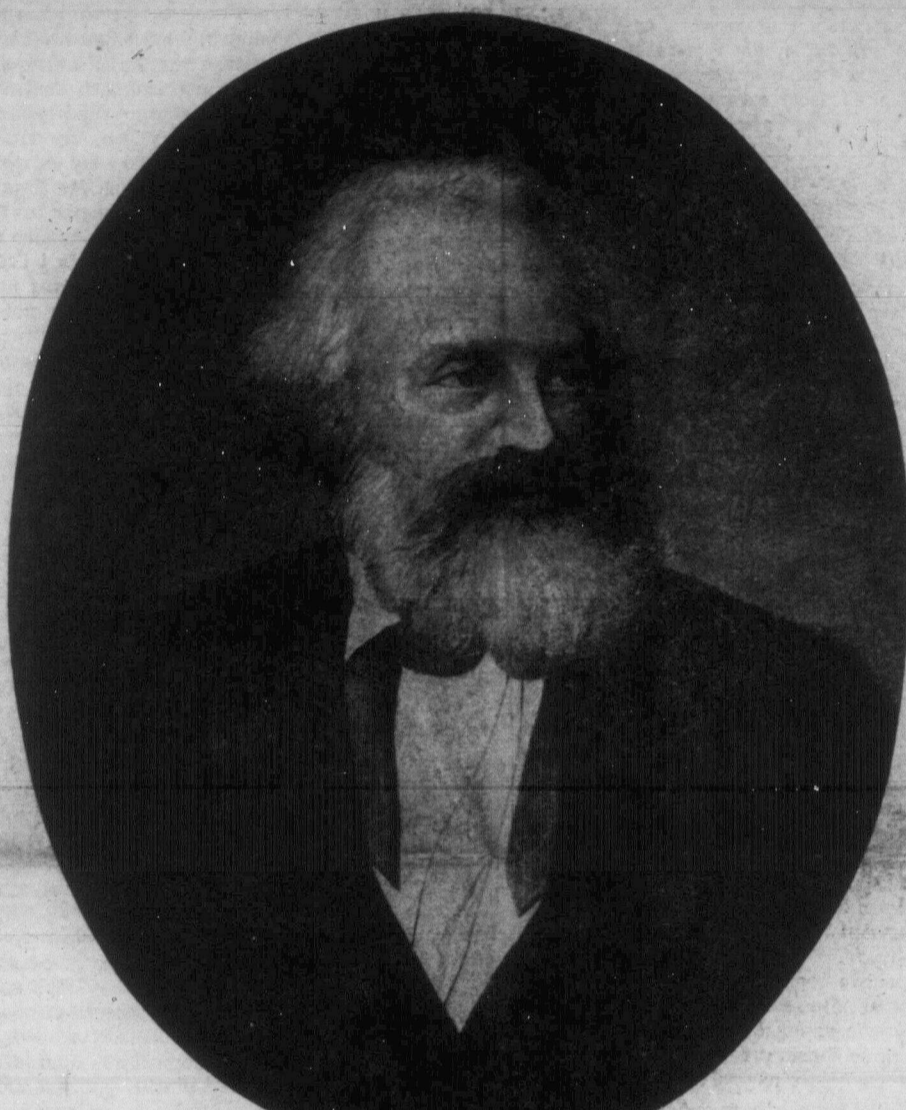
З кожним роком від того часу Першій Май здобував більше значєнє і повільно серед клясово свідомого пролетаріятю цілого світа. Промислове житє в той день замирало, а робітники виходили на улицю, устроювали величаві демонстрації, походи, мітинги. Господар праці — робітник святкував той день.

Буржуазія ненавидїла і ненавидить того дня пролетарського свята і перше святкованє робітниками Першого Мая в 1890 році було освяченє пролетарськєю кровю.

Світова буржуазія, затїшиши духа, салїдїть за святкованєм пролетаріятєм дня Першого Мая, придивляючись, як зростають і крївнуть в той день ряди свідомого робітництва, вбачаючи в сім загрозю наблизяючого ся кінца її панованя.

Великі промислові міста Європи прибирають в той день вигляд святочнє-воєнний, бо вєжє кілька днів перед Першим Маєм правительства стягають до великих міст силї і узброєні віддїли війська для оборони капіталістів. Поміж робітничими організаціями снують ся капіталістичні шпїони, вивідують настрої, силє і чисельність робітників, вивідують маршрут робітничих походів і доносять про се своїм панам. І капіталісти підприймають кроки охорони, а часто і самі провокують робітників на нестактнічнє виступи і тоді лєть ся кров.

Але се робітників не стримує від святкованя Першого Мая. Кожний рік їх ряди збільшують ся і кожний рік в день Першо-

КАРЛО МАРКС.

Сей портрет мальований з натурї в Лондонї артистом Матвеєвим, автором картини "Декабристи" і подарований М. Горьким Г. Зиновєву. До сєї пори сей портрет в Америці не був відомий.

го Мая робітники силзнійше піднимають свій голос протєсту проти насильства групи гнобителїв над мільонами працюючих мас.

Нї машинєві крїси, нї карабіни не в силї спинити сильного духа волї свідомого пролетаріятю. На своїх масових мітингах і демонстраціях в той день робітники завсїгди підїмали голос за 8-годинний день праці, за свободу слова, зібрань і організації, словом, день Першого Мая ставав днем робітничих домагань.

В царській Росії пролетаріят не міг святкувати дня Першого Мая. В Росії після убїства народовольцями царя Александра II в 1881 р. аж до 1905 року панувала страшна реакція. Царський диспотизм під проводом чорного духа реакції Победоносєва душив не тільки кожний робітничий рух, але і кожне живе слово. Ця праючка Росія корчилася в муках царського диспотизму. Але вєжє в 1891 році в Петроградї було відсвяткованє першій раз день Першого Мая. Сей день був відсвяткований не отворто на улиці, а конспіративно, а підземлю, куди не змогли дїратись царські шпїони, і був він відсвяткований лїше гуртком передових революціонерів; та про се дізнав ся російський і європейський пролетаріят, як також дізнав ся він і про те, якї промови були там виголошенї. А одна з сїх про-

ВЕСНА.

Весна, весна!... Несє вона
На землею знову чарнє квіт.
Яка весна ся чарївна,
Який увєсь чудовий світ!
Як гарно все кругом цвєте,
Як любо всюди кожний час!
Лише, робітники, всє те
Весна придбала не для вас...

Весна, весна!... У всіх садах,
Витаючі веселї днї,
Співають хори літніх птах
Похвальний гимн отсїй весні.
І в сім раю з лугів усїх
Нєсуть ся пахощї травнї, —
Вдихають в себе инші їх,
Лише, робітники, не ви...

Весна, весна!... Та вєжє вона
Не довго буде лишє для тих,
Що, маючи скарби майна,
Живуть лишє для своїх вїтх.
Не за горами ті часи,
Коли загинуть всі паннї,
Коли робітники усї
Дїждуть ся своєї весни.

Володимир Сиротенко.

мов кінчалась такими словами:

"Товариші! Нинїшний день повинен на завсїгди лишитись у кожного з нас в пам'яті. Тільки нинї, пораз першій, нам прийшло ся зїтнє ся зі всіх кілків Петербурга на се скромне зібранє, пораз першій почути від товаришів-робітників гарнє слово, закликає на боротьбу з нашими, сильними політичними і економічними ворогами... Ми твердї повинні надїятнє ся на нашу побїду... Ми повинні уоружити себе сильним оружєм. Нїякі утиски, нї тюрми, нї засланя нас тоді не злякають..."

А вєжє в 1905 році пролетаріят Росії вишов узброєний смїло на улицю. Відбуваючий ся до того часу в Європейських краях мирний день Першого Мая, під впливом російської революції в 1905 році прибирає в Франції і Італії грїзний революційний характер. В самїй же Росії від 1905 року кожде святкованє пролетаріятєм Першого Мая було отвортим революційним виступом. В той день пролетаріят Росії виводив царському правительству отворту війну.

Так воно тягнулось аж до 1914 року, до вибуху світової імперіалістичної війни.

Завдяки "хитрій механіці" капіталістичної системи і зрадничеству проводників II. Інтернаціоналу, велику частину робітників було задурено націонал-шовінізмом і кинєно у вир страшної рїзни за інтереси капіталістів.

Але вєжє в першій рік сєї ганєбної війни велика частина пролетаріятю воюючих країв побачила, що його хитро обдурєно. І Першого Мая 1915 року в декотрих столицях воюючих країв вибухли великі робітничі першомайські демонстрації, які до попереднїх своїх лозунгів додали єще лозунг: проч з імперіалістичною війною.

В день Першого Мая 1915 року кайзерівські жандарми стягнули з трибуни Карла Лїбкнехта, промовляючого до кількадесятисїтничої робітничої маси на площі Берліна, де він в своїй промові пятаував німецький імперіалїзм. За ту промову він зістав засуджений на каторжну працю в німецькій в'язниці, і аж революція в Німеччині 1918 року визволила його, розбитого фізично, але сильного духом, з кайзерівської тюрми. Але визволила його для того, щобнє знова пасти жертвою опришків ката німецького пролетаріятю Ноского. Сїх убїщів Лїбкнехта покрїло соціал-зрадничє правительствє Еберта-Шайдемана.

Першї здобули побїду над капіталістичним ладом робітників російські. Тодї як пролетаріят в європейських краях святкує нинї 32-тий раз в історії свого пролетарського руху день Першого Мая і 32-тий раз підраховує свої пролетарські силї для остаточної боротьби за перемогу над капіталістичною систємою, то в Росії пролетаріят святкує нинї четверту річницю побїди революції над царизмом, третю річницю пролетарської революції і першу річницю своєї остаточної побїди над ворогами внутрїшніми і зовнїшніми.

Святкуючи нинї день Першого Мая, пролетаріят цілого світа кладє єще одну підвалнєну солідарності працюючих мас між собою і висловлює надїю, що недалєко вєжє той час, коли і він, так як і пролетаріят радянських рєспублик, буде матнє можливість відпочити на лаврах своєї побїди над несправедливїстю сучасного ладу.

Змїряючи до визволеня працюючих мас з капіталістичного поневоленя і витаючи нинїшний день пролетарського свята, кличємо:

Нехай жнє Першій Май!

Нехай жнє солідарність пролетаріятю цілого світа!

Гр. Хименко.

ЕТАПИ ЗМАГАННЯ ЗА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ.

(З київського журналу "Комуніст" за серпень 1920 р.)

I.

Спроби українського шляхетства відновити українську державність не увінчалися успіхом.

Московське самодержавіє, що почало з XVII ст. добре вбивати сія в колодочки тяжким обухом, здавалося, на віки проголосило ідею української державності.

Та скоро й само українське панство зріклося й, спокисившись тепленькими посадами в установах московської держави.

До північної столиці московського царя, немов вирій птахів, почала перебігати українська інтелігенція, залишаючи найменшого срібро брата в бездарности, на ласку й науку царського жандарма.

Український хлібороб зостався сам з своїми невмирущими піснями, котрі вслушували широкі лани польських поміщиків. Безпорадний, він в часи розпуки звертався до синього моря, до синього Дніпра, прохачи в них допомоги собі:

"Вийди мене із води, визволь мене сердечко із блях".

І на сей заклик доля його відповідала такою-ж самою безпорадністю:

"На московським карабіном у тюрні".

Так відповідає доля селянина. А українське панство не чує ні закликів, ні відповідей сих двох персонажів великої трагедії.

Уквітчане блискучими гудками та орденами великої царівни, оно бенкетує в розкішних палатах столиці, адрируючи шкуру з "свого" мужика-гrecькості.

Вона (інтелігенція) зріклася на тільки своєї національної належности, а навпаки; зробила се гіршим ворогом, чим московська, до мужика—"малороса".

Вона старанно допомагає московському царю відновити українську культуру, а саму мову перелала на панську кухню, щоб сим відірвати себе зовсім від темного "хохла".

Оттак, при допомозі своїх земляків-інтелігентів, український селянин без школи, без язика пробуває аж до першої революції 1906—6 рр.

Польський пан і московський жандарм його темного б'ють, а він нічий не може розказати, де і що в його болях.

Хіба тільки його чарівна пісня збудить сонні простори, рознесе по світі його муки, розкаже вітрам про долю самотних, безпорадних гречкосійів, що колись звали ся вільним українським народом.

Більш ніхто не чув плачу, не бачив дрібних сльіз українського селянина.

Та хтось невідомий прислухався до голосу вітра з України і вступив з протестом перед сильними цього світа за тих, хто з вітром розмовляв. То був пролетаріят Петербурга, Москви, Харкова та інших промислових міст.

І наслідком сего протесту було те, що українська мова почала виходити з панської кухні і кучеряво стелити ся на папері: почали виходити українські газети, журнали, та маленькі книжочки.

Серед української інтелігенції почав ся поворот до мови; модне тоді народництво спонукало її "опростити ся", наблизити ся формою до "мужика".

І романтично настроєний інтелігент міняє блідого комірця на вишній, вчить ся мужицької мови, починає нею писати; щось бальчоче про волю й правду.

Та про чин волю й правду — інтелігент не каже.

Здивований дядько не йме віри панові, що говорить "мужицькою" мовою і обминає його десятою дорогою.

Кученська воля українського слова починає набирати сили, пробиваючи маленькі дверці в мурах твердині селянської темряви.

Селянські маси з великим захопленням ловять проміне буржуазної націоналістичної

культури, що пишню зодягла ся в українське вбране.

Ловлять се проміне тому, що гадали за допомогою його здобути волю.

Непризвичане око гречкосіє не могло розглянути цієї фальші, і тому проміне місяця воно приймало, за дійсне сонніще. А в дійсности се була оболуда волі, а не справжня воля трудящого люду.

З великим запалом селянська молодь виспівує патріотичний гимн:

"Ще нам, брате Українці, усміхнеться доля".

А не могла запитати себе, свою батрацьку душу: кому, власне, усміхнеться доля?

Не догадувала ся навіть, що се доля буде усміхатись генералови Скоропадському, поміщикам, Лизогубові, Приснухину і іншим катам.

Темний український люд вірив "опростившей ся" інтелігенції, все віддав на відродження української культури.

Тяжкою працею здобутий на роботі пятак шедро клав ся на "рідну справу".

Відродити своє рідне слово, за його допомогою скинути неволю, не бути бидлом, власністю поміщика-фабриканта, — ось було гасло часу.

І се не романтичність, а переконане, що зародилося і зросло в чистім серці просто селянського робітника-гrecькості.

Та до сього визволення було далеко: будучина несла великі прикраси і зневіру, як в пророків української культури, так і в душі тих, хто їм вірив, їх фальш приривав за діямит.

1914 р. повернува бувшу неволю: українське слово царською рукою покладене було знову в домовину.

На передодні імперіалістичної війни наказом генерала Іванова вихід української преси було припинено. Руська буржуазія злякала ся "пруських марок", вилучила Шулгиного і Савержко. Чорна сотня свою перемогу святкувала.

Мужика потягнуло на різню. Українська інтелігенція навіть словом не обмовилась щодо захисту прав на мову того, хто йшов боронити "отечество".

Вона кинула свою неволю в українську культуру і на випередки побігла в "земгусари" та другі дохідні місця руського "отечества".

А кому не пощастило ся у своєму "отечестві" — той до сцаря Франца Йосифа та Вільгельма пішов на службу, ратуючи їх банки і фабрикуючи українську державність.

Початок 1917 року приніс нові змагання, нові надії в народженні української культури.

В перші дні революції українська дрібна буржуазія стає керовником трудящих мас, обдесиво заклинаючи їх здобувати українську волю.

Зоологічний націоналізм нечувано заклекотав в панських душах. Пани ведуть шалену агітацію проти асього руського, оддаче не пориваючи звязку з російською буржуазією, а навпаки, в купі з нею продовжують ратувати "отечество" руських банкірів, тисячі трудящого люду віддаючи смерті в кишаці пазури щоденно.

Розум гречкосіє не міг зблизити панської волі. Селянин все простив панам, довірив ся їм і одностайно пішов за ними, будучи переконаним, що він змагаєт ся за свою волю, за українську культуру.

По селам, містак і окопах українські гречкосії всі заговорили про свої боля і свої бажання.

Кілька сотень народило ся газет на українській мові.

Такий національний свідомости мас дивували ся навіть самі атакачки національного руху.

Дивували ся і використовували на свою руку.

Де-ж, власне, ховаєт ся причина такого стихійного націо-

нального захоплення серед широких верств?

Давне змагане за волю, за свою мову, прокинуло ся і простувало до поставленої цілі.

Українській буржуазії легко ададо ся бути в передних лавах цього руху. При сім не треба забувати, що держава самостійність серед мас не мала ніяких симпатій. Тому й буржуазія про неї мовчала, ждучи слушного часу.

Се один бік справи, а другий, — що селянські маси по своїй природній буржуазній психології відчували близькість спільних інтересів двох класів в їх змаганях за незалежність української держави і культури.

А сільський батрак був політично темний, не міг розпізнати класового напрямку сього змагання; він не міг зрозуміти, що відроджене укр. культури носить по суті глибоко класовий характер. Народжуюча ся українська буржуазія намагалася створити свою культуру, як найкращий засіб експлуатації тих, кого вона закликала до своїх лав — трудящих.

Та революція робила своє діло: "надкласова" елітність розколювала ся: трудящі почали уявляти свої інтереси, зовсім протилежні від буржуазії.

Наслідком сього являють ся симпатії українського селянина до пролетарської революції, большевизму.

Його свідомість, правда підрозуміла, переконує, що здобути своєї рідної культури залежить від соціального стану.

Раз буде влада в його руках, зрозуміло, і буде його культура і всі інші життєві засоби.

Ось чому в перший період радянського устрою на Україні національна ідея серед трудящого населення не має ніякого успіху. Те, що це вчера було святом, сьогодні топчеть ся. Націоналістичному буржуазному рухові оголошено війну.

Ті кадри салдатів, що вчера своїми грудьми захищали інтереси Центральної Ради, сьогодні вони стріляють в неї.

І се не національна трагедія, а природний класовий антагонізм.

Перемога чорної реакції, при допомозі німецьких генералів, що більше сприяла пробудженню класової свідомости в широким народних шарах.

Стало ясно для трудящих, що українському панству рідна культура потрібна для його змагань за свої власницькі інтереси. Ідея української незалежної держави, яку проповідувала буржуазна інтелігенція в масах не тільки не знаходила співчуття, а навпаки викликала обурення.

Центральна Рада, що своєю "надкласовою" лінією приготувала трон гетьманови, остаточно дискредитувала українську державність.

Батрак-селянин правдиво робив висновок з політики української буржуазії: "Не було Центральної Ради, не було і поміщицької влади, — гетьманщина".

Ідея большевизму, що більш широким верстам українського населення.

Правда, по суті ідея большевизму повинна була на деякий час поступити ся єдиному національному фронтові проти гетьманщини.

Сього ще сприяло й те, що українська "демократія" почала була загравати в легенький большевизм.

"Ми тепер в згоді з большевиками" — вигукували українські соціаль-лакеї "демократи".

Скинута гетьманщина, се було гаслом того часу.

І дійсно, підняте українськими демократами постане проти гетьманства зразу набрало неімовірно широкого розміру, гучно філюе рознесло ся по всій Україні.

Гетьман звалив ся. Здавало ся поставлена мета досягнена, можна святкувати перемогу.

Та так тільки здавало ся. Повстанське-ж море шуміло, філювало, було видно, що задоволення ще немає, а воно мусить бути.

Тому єдиний національний фронт починає тріщати: боль-

шевизм завойовує своє місце в понятих народних мас.

Він перемагає, Директорія в отаманом Петлюрою без повороту сезають.

Другий період Радянської Влади знаходить на Україні куди більше адичний грунт, чим попередній.

І в сьому періоді треба звернути увагу на зворот мас до рідної мови і культури взагалі. "Допомага Радянської Росії і допомога Україні здобути свою волю" — нарешті зрозуміли маси, вибивши сим грунт з під ніг буржуазії.

І коли в перший період всякий, хто говорив по українському викликав підозрілість, то тепер шукалась його класова належність.

Оттак васне трудящі маси розуміють сей період і в такому напрямку ведуть змагання за українську культуру.

Ім потрібна не українська держава, а українська мова, як засіб до визволення, що веде до найкращої організації трудящих. Трудящі маси чужі буржуазному патріотизму.

Се зрозуміла добре українська буржуазія, і тому вона веде шалену провокаційну агітацію проти большевизму за ту-ж таки державність і рідну культуру, намагаючись повернути страчений авторитет.

Радянська влада зразу не змогла настільки зміцнити ся, щоб приборкати всякі спроби української буржуазії що до її повороту, ми не могли задумити куркуля, сього вірного спільника буржуазії. Повстане за українську куркулечу культуру залило знов Україну.

Перемога денікінців, котрим допомагала українська буржуазія, зовсім ясно показала незаможність масам, що українська культура зможе розвиватися тільки при радянськм устрою.

Зачинене денікінцями всіх українських шкіл, утворених радянською владою було найкращим доказом нашої політики в українській культурі.

Навіть сльіному було ясно, що тільки влада пролетаріату і селянства дає про розвиток культури бувших кольоніальних народів.

А останній наскок петлюрисько-шляхетської зграї, що зайняв раз доказав, що українське панство змагаєт ся не за культуру трудящих, а за свою, за своє пановане над гречкосійми і пролетарями.

Полуда спала з очей затурканого шовінізму бідноти. Наму розвитку української нової культури зовсім счищено.

Спільність інтересів пролетарського міста і незаможного села кладуть міцну підвалину росту української культури.

Спільне змагане робітників і селян з своєю і чужою контр-революцією є змагане за українську культуру. Трудящим потрібна нова, пролетарська культура.

Трудові школи є зародки заповука її розвитку.

Комуністична партія України є певний керовник і доглядач розвитку молоді української культури.

КОНАЮЧИЙ СВІТ.

Щоби вдержати підчас війни робітничу класу в братовійчій боєвій напружені обдурювано її тисячами обіцанок. Центральні держави доклали всіх зусиль, щоби переконати робітників, що інтерес німецького імперіалізму і інтерес робітничої класи взаємно доповнюють себе, а дльтого — бий Англіїців і Французів! Знава адичніські держави співають по всіх закутинах, що се війна є послідною війною на світі, що Німці є ворогами свободи і що після перемоги над Німцями прийде період демократії і добробуту, а дльтого — бий Німців!

Війна скінчила ся, минули ся хвилеві упоєня триумфами, минули ся побідоносні походи уліцями Парижа і Лондону і щораз більше починають оказуватись дієні наслідки війни. Тепер стає вже ясним і для малолітніх, що з війни скористали тільки ті, котрі її викликали — бандити великого капіталу.

Одначе на злочині і визиску можна оперти користи тільки хвилеві; старого ладу на тих о сновах не збудуєш. Ми бачили як влада держави царів; ми бачили як розвалилася пишна могутність Гогенцолернів і Габсбургів. Але не на всіх тих розвалинах запанував вже новий лад.

І ось тепер замість дієного миру і розоруження маємо тільки нові велеліччї приготування в Англії і в Америці; а зарозом маємо беззастанно зростаючу філю безробітїа.

Побідивши Англія і побідивши Франція не можуть заперити своїм робітникам праці. Послїдні вісти говорять про міліонів маси безробітних, про здержане ділого ряду копалень вугля з причини застою в промислі. Магазили переповнені товарами, одначе ніхто не може їх купити.

Замість обіцаногого добробуту, замість того, щоби потовстїти з воєної добичі в Німеччині, в побідивших краях прийшла промислова криза, котра щораз більше заострює ся.

У всіх галузях промислу відбуваєт ся нечувано скоро концентрація капіталу. Стара конкуренція між фабрикантами налегать вже майже до минувших. Фабриканти організували ся, і у всім роблять солідарно. Нині не стрінеш вже промисловця, котрий хотів би залагоджувати свої інтереси самостійно. В західно-європейських краях зсидиковано копалень, зсидиковано фабрики залїзни, ткацькі, зсидиковано рїдництво і т. д. Словом, контролю над средствами продукції переходить з нечуваною скорістю до щораз меншого числа рук. В Англії є централізована вже навіть ціла преса. Всі великі англійські дньніки належать до одного акційного товариства і тепер независиме видавництво цілковито не може вдержати ся. Если застаномо ся який величезний вплив мають дньніки на суспільне життя, то зрозуміємо, якою силою розпоряджає така централізована преса, котра прямо змушує цілий край думати в таким напрямі, який є вигідний в даний момент для великих визискувачів.

Але ціла та зорганізована сила не є в спроможі усунути безробітє, не є в спроможі залагодити кризу, не має способів виратувати державу з багна фантасично великих довгів — не може зробити нічого крім го-дованя людей брехнями і ляльками.

Чим скорше відбуваєт ся та концентрація, чим капіталістї стають більше безоглядними, тим скорше прийде неминучий кінець, тим скорше наступить катастрофа. ("Світ Праці").

Нова комісія в Росії. МОСКВА. — Народний комісаріят просвітї отворив три нові комісії. Завданням тих комісій буде випрацюване і приготуване до опублікування сльідуєчих предметів: Російське імперіалістичноєвропейської війни, Історія комуністичного руху і Історія російської революції.

НА ОДНО І ВИЙШЛО.

(Український мотив.)

Сидить батько серед хати,
Дує на галушки.
По українськи "гармати",
А по руськи — "пушки".

Стоїть батько коло мура,
Сам собі хазяїн.
По українськи "Петлюра",
А по руськи — "Кайн".

Як ударить батько в струни:
Боже ти мій, боже!
По українськи "комуні"
І по руськи — тоже.

Іде батько в рай селянський.
Стій! Зломалося дило!
Що "совітський", що "радянський"
На одно і вийшло!

Демян Бедний.

Страшна Доля Європейських Дітей.

Один американський кореспондент капіталістичної преси звїдав цілу Європу і подає свої вражіння з того, що він бачив своїми власними очима. Він пише між іншимм сльідуюче:

"Е се вже стара історія — і буде старою історією через много літ, імено оповідання про дітей, що так довгий час примирають з голоду і не можуть розвивати ся.

Коли вони будуть старші, то не будуть в силі зрозуміти дльчого вони є такими каліками, що не можуть багати і багатїти ся і дльчого в їх умах представляють ся такі страшні уяви. Колись, хтось скаже їм, що була війна і вона спричинила все те, одначе вони не будуть її пам'ятати ані не будуть знати зза чого та війна вела ся.

В Сербії є групи дітей, котрі цілковито відколюєт ся від цивілізації — скривають ся на дєревях і не говорять ніякою мовою, з тої простої причини, що не навчили ся говорити — котрі є так віддалені від цивілізації, як ті дїкуни, що живуть в недосльіджених ще лісах центральної Африки. Опущені, без школи і родичів за час війни, вони згубили всі сльід цивілізації, так немовби вона ніколи не існувала.

В Відні є діти, котрі не можуть вийти з хати, бо не мають навіть кусочка полотна, щоби прикрити своє тіло, а тут холодно. Крім того нема вугля, нема праці, а поміч, яку їм даєт ся є так малоозначна, що вистарчає тільки на продовжуванє їх мук.

В Німеччині положе трохи ліпше. Там тепер з недостатку поживи хорочуть "тільки" півтора мільона дітей, з котрих половина дістає через зиму від американської комісії помічї тільки один обід денно. Але се се не все. З весною се число подвоїть ся.

Кошт життя підносить ся кожних три місяці о сорок процентів, а число безробітних збільшаєт ся за той самий час о 125 тисяч.

Американцї, котрий є в Європі і бачить все те своїми очима здаєт ся, що він є тим черваком, котрий точить розкладаюче ся, хотїть живе, тіло цивілізації.

Я обїздив з великим ентузіазмом школи і захоронки для сиріт в Берліні, приглядаючись тим дітям, котрих лікарї вибрали як недоживлені, а котрі з такою приємністю смакували обід від американських кватерів. Менї також захотїлось посмакувати тої поживи. Се була клейка мішанина білої муки, макаронів і згущеного молока. На одну дитину припадо чверть кварта без всякого смаку клею. Покушавши, я ніяк не міг зрозуміти, дльчого діти були такі раді, за що вони так гарно кланяли ся і дякували? Я почув себе немов придалений тяжким каменем, бо я прецінь був також частиною того стоміліонногоє американ-

ського народу, котрий переводив бжекаду, що спричинила такі страшні терпіння мільонам абсолютно нічого невинних дітей".

Відозва Польських Політичних Вязнів.

ВАРШАВА, 30. марта (почтою). — Польські політичні вязні, які тисячами заповняють колишні царські і цїсарські тюрми, видали до польського пролетаріату сльідуючу відозву: — Зі всіх звинячєнь польської держави звертаємо ся до вас, робітників. Не тому, щоби нарікати на свою долю, але тому, що хочемо, аби ви знали, що діє в ся в судових салях і поза кратами вязниць.

В тюрмах, одержаних в спадщину по цареві і цїсаряч, держить нас міщанське правительство независимого Польщі. Щодїя новї жертви збільшають нашу рїди, засуджені на голод, чухотку і тїф. Ув'язнених мучать свої не менше ніж колишні сльавні царські кати.

Завдяки провідникам П.П.С. (Польська Партія Соціалістична) перемінла ся в поліційну шпигунську організацію, яка бере дльняну участь в здавленню революційного руху в Польщі. Полувони жандармських кадрів становлять нині члени П.П.С.

Хто є відповідальний за введенє воєного стану при кінци війни, яку міщанська Польща веде проти Совітської Росії? Правительтво Дашинського і Вітоса.

Хто поносить вину, що тисячі робітників мучать ся нині в тюрмах і були покਾਰані смертю? Дашинський і Вітос.

Коли царський генерал Іванськевич відважив ся нині знов грозити страйкующим залїзничим робітникам шибенцею і розстрілом, то се стало ся лише тому, що день перед тим Пїлсудські видав "указ", віддаючи контролю над залїзницями в руки військових властїй. Той самий Пїлсудський, який ще й нині є все духовним провідником П.П.С.

Робітники і робітницї! Товариші і товаришкї! Відорваїтї від життя, киніте на поталу жадобі лїмсти буржуазії і їх катів, позбавлені можности взяти участь в революційній боротьбї, ми не числимо ся зі сумлїнем ворогів і співчутєм, якого ми не жадаємо. Є лише одна сила, яка може нас визволити з тюрми і поставити назад в боєві ряди — се побїдна пролетарська революція.

День нашої побїди є вже недалекий!

Полїтичні вязні з Павїяку, Сербії, Микотюва, 10 павїлюно, вязницї в Лодзі, з кріпости в Дубліні, з вязницї в Пїотрковї, Бендзіні, Кракові, з тюрбу в Домбю.

Робітники в полудневих стейтах Злучених Держав почали широчу агітацію за збиранєм грошей на поміч 40.000 страйкующим робітникам в ковальничому вугля в Алябамі.

ПРОСТО З УКРАЇНИ!

Если ви цікаві довідатись про житє і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошуру, що тільки вийшла з друку і називаєт ся:

ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

В сїй брошурї є подані також найновїші портрети револ. провідників, які ще не були печатані в Америці. Брошура надаєт ся за маасового ширеня.

Цїна 10 центів.

Замовленя посилаєт до: **UKRAINIAN LABOR NEWS** Cor. Pritchard & McGregor St. WINNIPEG, MAN.

ПОЛОЖЕННЯ ЖІНКИ В РАДЯНСЬКІЙ РОСІЇ.

(Відбиті з-під пера Жіночого Відділу Комуністичного Інтернаціоналу, опубліковані в грудні 1921 р.)

Я постараюсь в моїх докладах порівняти положення жінки в капіталістичній суспільності і в Радянській Росії.

Жіночий рух в Росії доволі молодий, молодий як за Європою, де вже визначні жінки десяти років працюють над організацією своїх товаришок. Звісно, що наша тов. Цеткін вже від того часу посвятила себе жіночому рухові та працювала головним чином піднесення соціального і економічного положення жінки та її культурного урівняння. Зовсім інше малась справа в Росії. Тут були вправді буржуазні жіночі організації, але внутрішні соціалістичні партії не було для жінок окремих організацій.

Тоті відносини змінилися оскільки по лютевій революції, коли з західної Європи вернулося в Росію велике число російських емігранток. Вони обстоювали за окремою пропагандою між робітницями. Головною проголошувалося окрему форму організації товаришок Колонтай словом і писемно. Однак отті товаришки мали менше протинників, і хотів Петроградський Комітет заявити за окремими жіночими секціями в партійних організаціях, то сеї ухвали задала опору різних товаришок не здійснено.

В жовтневій революції жінка досягла певне рівноправне. І тому піднесено питання, до чого були-б потрібні окремі організації, коли законодавство радянського правління вже дало жінці всі права.

Російська революція дала жінці певне політичне рівноправне. Такого вона не має в тих західно-європейських державах, де істнує буржуазна демократія. Такого не отримала жінка і за Керенського. Революція знесла ріжницю полів, дала жінкам пролетарських класів пасивне і активне виборче право і уможливила їм доступ до всіх станів суспільства.

Однак не слід ще говорити про цілковите рівноправне. Причини цього належить шукати в дуже низькому культурному урівненні російських робітниць і селянок. Задачі того маса сів робітниць і селянок не знає прав, що їм належать та не всі вони користуватися.

Щоби робітниця могла вповні користуватися своїм правом, треба їй дати багато вільного часу на своє виховане та виконане своїх прав. Відтак радянське правління змагається здійснити приписи про охорону материнства. Вправді і в західній Європі істнує доволі широке законодавство для охорони материнства, однак буржуазні держави не переводять в життя отсих законів. Вони отостають на папері. Врешті се законодавство збудоване на філіантропічних основах.

А в Радянській Росії переведені всі закони, що дотикають охорони материнства та дитини.

Охорона материнства та дитини.

Радянське правління опікується дуже вагітною жінкою. Під заохочує у всі засоби життя. Її пайок більший від пайка інших робітниць. Вагітна жінка вільна від праці всім тижням перед та всім по народженню дитини. Умова робітниця не працює лише через 6 неділях перед і 6 неділях по народженню дитини. Через той час виплачують їй повну платню. Відтак кожда матір углядають до кожних трох годинах праці в той цілі, щоб вона могла займатися кормленням дитини.

Для кожної новонародженої дитини дістає матір 30 аршинів мануфактури і податна або вже готові суконки для дитини. Через дев'ять місяців по народженню дитини виплачують матері 25 проц. додатку до платні на кормлення дитини.

Піднести належить уряджене багатою домі для дитини, які находять ся близько фабрик. В них виховується дитини, там їх годують і там стоять вони під доглядом лікарів. По праці може кожда матір забрати свою дитину домі.

Охорона праці.

І в буржуазних державах є закони про охорону праці. Тоті однак зовсім не призначені для охорони праці, вони дійсно є охороною капіталу. Се бачилисьмо найлучше за часів імперіалістичної війни, де при помочи урядв доміли закони про охорону праці. Звісно, що під час війни притягнуто робітниць і діти до найтяжких робіт, що руйнували їх здоровля.

Радянське правління від самого-ж початку свого істнованя змагається перевести в життя закони, що відносять ся до охорони праці. І так сейчас на початку революції завелено о'смогодинний робочий день, вічну працю ограничено на ті заводи, де вона конача і знижено до 7 годин, та заборонено працю дитий аж до 14 року життя. Від 14 до 16-го року життя ограничено час праці до 4 годин, від 16 до 18-го року життя до 6 годин. Хора робітниця отримує безплатно медичну поміч та ліки. І підчас хвороби виплачується їй цілу платню. Так радянське правління сейчас по здобуттю влади здійснило цілий мінімальний соціалістичний програм, що відносить ся до охорони праці.

Новості, завелено радянським правлінням, являють ся відсутності. Кожда робітниця, подібно-ж кожда робітниця, отримує ко року платню відпустку на 14 днів. Робітниця і робітниця, що працюють при тяжких роботах отримують цілоденну відпустку. Радянське правління дуже теж про те, щоб робітниця дійсно використувала відпустку для скріплення свого здоровля та піднесення свого образованя. І як все, так і під тим зглядом Пітер (Петроград) дає примір гідний наслідуваня. Давніші палати капіталістів замінено в домі для відпочинку, де робітниця і робітниця відвідують свої сили під доглядом лікарів. Там дістають здоров'я харчі, та бібліотеки, доклади і клуби уможливають відвіжити і умилуватися розпусті. Вона привіла інші форми, більше людські. Жінки, що віддають ся проституції не проголошують ся поза законом, ними суспільність не погорджує. Передовсім поборою проституцію Пітер, а саме дорогою пропаганди і піднесення урівненні робітниць.

Заводову проституцію побороюють лікарі і професійні союзи. Професію призначають їй до праці. Коли вони не хочуть приймати призначеної для них праці, то їх вважають дезертирами праці та переносить ся в концентраційний табір, де їх виховують для праці.

Вже в буржуазній державі подружжю було і отсталось важним проблемом. Супружжю було для жінки до певної міри вимогою. До певної міри воно було законом дозволене проституції. Жінка видавалась за чоловіка здебільша в цілі улаштування свого положеня. Другі жінки зробили-се в той цілі, щоб осунути так назване "соціальне становиско". Многу жінок змусили родичи віддавати заміж проти своєї волі. Мушчини знова женились дуже часто дядятого, щоб при помочи жінок зробити кар'єру. Гірше було положення жінки на селі. Вправді і робітниця перенялась поглядами пануючих в буржуазних сферах, але на селі жінку уважали лише робочою силою її чоловіка, так сказати-б частиною його інвентаря.

Положеня жінки в Росії було дуже погане і тяжке. Жінка була рабом свого чоловіка, якого не могла ніколи покинути, бо він міг їй забрати знова домів при помочи поліції. Розвід подружжя був можливий лише в случаях хвороби. І то лише богач міг його дістати за високу ціну, яку він заплатив попови, бо православною церквою не допускає розводів. Для сів життя в подружжю рішенням було виховане дитини. Але якраз на діти буржуазне подружжю мало ліх наслідки.

В Радянській Росії розвід негармонізуєчого подружжя є можливий. Сторона не задоволенна з подружжя заявляє в суді, що хоче розійтись. На ті підставі оголошується розвід.

Істнуючи доми для старіть розширюють і число їх радянське правління побільшило. Врешті перенесено їх на селі задала того, що там лекше за харчоване.

В старій капіталістичній державі проституція є неминучим наслідком економічного положеня жінки-вагаля і робітниця з'окрема. Робітниця продає своє тіло, щоб заспокоувати свій голод; знова буржуазна жінка продає своє тіло в той цілі, щоб користуватися всіма роскошми життя. Буржуазна держава сприяє проституції, що звязана з її устроєм. Інше становище супроти проституції займає радянська влада. Передовсім вона її побороює. В той цілі вона теж усунула всі домі розпусті. Вправді проституція є не зникла цілком, бо єще не усунені всі передумови, що її спричинюють. Важке положеня населеня в Радянській Росії спонукало многу жінок, о'своно зі сфер інтелігенції, віддавати розпусті. Вона привіла інші форми, більше людські. Жінки, що віддають ся проституції не проголошують ся поза законом, ними суспільність не погорджує. Передовсім поборою проституцію Пітер, а саме дорогою пропаганди і піднесення урівненні робітниць.

Заводову проституцію побороюють лікарі і професійні союзи. Професію призначають їй до праці. Коли вони не хочуть приймати призначеної для них праці, то їх вважають дезертирами праці та переносить ся в концентраційний табір, де їх виховують для праці.

Велику увагу присвячує радянське правління опіці родинами червоноарміїцїв. Родина червоноарміїцїв, що находить ся на фронті, одержує безплатне помешкане, коли вона аж до покинання свого чоловіка на фронт мешкала в хаті, котра належала до держави. Коли вона мешкала в приватному помешканю, то муніципалітет оплачує її. Очевидно, що і опал і світло дістає безплатно. Родичі покинаних червоноарміїцїв одержують понадто збільшений пайок, т. з. пайок "красної зірки". Жінка червоноарміїцїв, що єє має дитини, одержує окремої платні (воно-ж має своєю власну платню), жінка з дитини одержує окрему платню, яка однак не перевищує мінімальної платні, установленної державою.

На селі радянське правління дуже передовсім про управу землі покинаних червоноарміїцїв. В той цілі організує окремі суботники.

Інваліди мешкають в спільних заведенях. Понадто вони вичують ся такого ремесла, до якого вони помиме своїх фізичних нестач є способні. Так і вони працюють для суспільности.

Додаю, що у всіх діточих доміх і школах діти червоноарміїцїв мають першество.

Опіка над старими і інвалідами

Наслідком переведеня законів про охорону праці радянським правлінням, в Росії менше інвалідів, чим в других краях. Робітниця, що потерпіла на здоровля при праці або наслідком неї, має ті самі права, що її мужський товариш. Теперішня опіка інвалідами, яку перенято єще з царських часів, має лише переходиний характер. Бо в будучині радянське правління заопікує кождим робітником і робітницею, без зглядом на то, чи вони здорові, чи неспосібні до праці.

Рент обчислюється робітником після степеня його неспосібности до праці. Робітниця, або робітниця, що лише легко пошкодований та стратив менш 60 проц. своєї спосібности до праці одержує половину її місячної мінімальної платні. Коли їх неспосібність до праці перевищує 60 проц., то вони одержують припадаючу на них повну мінімальну платню. Крім сего одержують всі засоби до життя безплатно.

Істнуючи доми для старіть розширюють і число їх радянське правління побільшило. Врешті перенесено їх на селі задала того, що там лекше за харчоване.

Анархисти заступають погляд, що се річ жіночі, чи вона може мати дитину, чи ні і тому допускають абортус; радянське правління виходить з становища охорони материнства і дитини, бо діти не є власністю родичів, але суспільности. І тому воно не карає матери, котрій віддають плаід, але лікарів, що-се виконують та наражають здоровля жінки на небезпеку.

Повна рівноправність жінощин наступить доперва по здійсненню наведених тут декретів. Бо доперва по цілковитім визволенню жіночки з економічних кайдан вона буде в зможі вповні посвятитися праці в соціалістичній державі. Се питає послідних часів. Тепер треба піднести культурний урівне жінок, щоб вони зрозуміли користати з законів, ухвалених для їх добра, та самі працювали над їх здійсненем. На жаль дотепер не всі робітниця і селянки вдалось зайнтересувати, щоби вони брали участь в публічному життї. Дотепер є в партії ледви 15% жінощин.

Врешті належить єще згадати, що втягнено жінки до акцій для піднесеня продукції, яку тепер розвивено в Радянській Росії. Звернено також увагу на то, щоби жінки повинярти в управу урядв здоровля, фабрично-заводських комітетів і професіонозів.

Звесною 1920 р. скликувано мушчин українських Гуцулів до одной саї в суді, де приказувано їм роздіятися ся по пояє, а польські жандарми і жовніри били їх нагайками, так, що зойк було чути на віддалі о'коло 80 кроків від суду мимо того, що замкнені були вікна й двері. Молодим хлопцям кайданами витягали нігті, розбивали крисами яблука на колінах, щоби в той спосіб зробити їх на ціле жите каліками. Хто до той екекції не явив ся, то мушчине палено хату. До звичайних сцен належало, те, що офіцири кидали старих людей на землю і танцювали на їх грудях. Множество калік з поломианими ребрами і розторощеними колінами є живим свідченням того знущаня.

Вже в буржуазній державі подружжю було і отсталось важним проблемом. Супружжю було для жінки до певної міри вимогою. До певної міри воно було законом дозволене проституції. Жінка видавалась за чоловіка здебільша в цілі улаштування свого положеня. Другі жінки зробили-се в той цілі, щоб осунути так назване "соціальне становиско". Многу жінок змусили родичи віддавати заміж проти своєї волі. Мушчини знова женились дуже часто дядятого, щоб при помочи жінок зробити кар'єру. Гірше було положення жінки на селі. Вправді і робітниця перенялась поглядами пануючих в буржуазних сферах, але на селі жінку уважали лише робочою силою її чоловіка, так сказати-б частиною його інвентаря.

Положеня жінки в Росії було дуже погане і тяжке. Жінка була рабом свого чоловіка, якого не могла ніколи покинути, бо він міг їй забрати знова домів при помочи поліції. Розвід подружжя був можливий лише в случаях хвороби. І то лише богач міг його дістати за високу ціну, яку він заплатив попови, бо православною церквою не допускає розводів. Для сів життя в подружжю рішенням було виховане дитини. Але якраз на діти буржуазне подружжю мало ліх наслідки.

В Радянській Росії розвід негармонізуєчого подружжя є можливий. Сторона не задоволенна з подружжя заявляє в суді, що хоче розійтись. На ті підставі оголошується розвід.

Істнуючи доми для старіть розширюють і число їх радянське правління побільшило. Врешті перенесено їх на селі задала того, що там лекше за харчоване.

Анархисти заступають погляд, що се річ жіночі, чи вона може мати дитину, чи ні і тому допускають абортус; радянське правління виходить з становища охорони материнства і дитини, бо діти не є власністю родичів, але суспільности. І тому воно не карає матери, котрій віддають плаід, але лікарів, що-се виконують та наражають здоровля жінки на небезпеку.

Повна рівноправність жінощин наступить доперва по здійсненню наведених тут декретів. Бо доперва по цілковитім визволенню жіночки з економічних кайдан вона буде в зможі вповні посвятитися праці в соціалістичній державі. Се питає послідних часів. Тепер треба піднести культурний урівне жінок, щоб вони зрозуміли користати з законів, ухвалених для їх добра, та самі працювали над їх здійсненем. На жаль дотепер не всі робітниця і селянки вдалось зайнтересувати, щоби вони брали участь в публічному життї. Дотепер є в партії ледви 15% жінощин.

Врешті належить єще згадати, що втягнено жінки до акцій для піднесеня продукції, яку тепер розвивено в Радянській Росії. Звернено також увагу на то, щоби жінки повинярти в управу урядв здоровля, фабрично-заводських комітетів і професіонозів.

Звесною 1920 р. скликувано мушчин українських Гуцулів до одной саї в суді, де приказувано їм роздіятися ся по пояє, а польські жандарми і жовніри били їх нагайками, так, що зойк було чути на віддалі о'коло 80 кроків від суду мимо того, що замкнені були вікна й двері. Молодим хлопцям кайданами витягали нігті, розбивали крисами яблука на колінах, щоби в той спосіб зробити їх на ціле жите каліками. Хто до той екекції не явив ся, то мушчине палено хату. До звичайних сцен належало, те, що офіцири кидали старих людей на землю і танцювали на їх грудях. Множество калік з поломианими ребрами і розторощеними колінами є живим свідченням того знущаня.

Вже в буржуазній державі подружжю було і отсталось важним проблемом. Супружжю було для жінки до певної міри вимогою. До певної міри воно було законом дозволене проституції. Жінка видавалась за чоловіка здебільша в цілі улаштування свого положеня. Другі жінки зробили-се в той цілі, щоб осунути так назване "соціальне становиско". Многу жінок змусили родичи віддавати заміж проти своєї волі. Мушчини знова женились дуже часто дядятого, щоб при помочи жінок зробити кар'єру. Гірше було положення жінки на селі. Вправді і робітниця перенялась поглядами пануючих в буржуазних сферах, але на селі жінку уважали лише робочою силою її чоловіка, так сказати-б частиною його інвентаря.

Положеня жінки в Росії було дуже погане і тяжке. Жінка була рабом свого чоловіка, якого не могла ніколи покинути, бо він міг їй забрати знова домів при помочи поліції. Розвід подружжя був можливий лише в случаях хвороби. І то лише богач міг його дістати за високу ціну, яку він заплатив попови, бо православною церквою не допускає розводів. Для сів життя в подружжю рішенням було виховане дитини. Але якраз на діти буржуазне подружжю мало ліх наслідки.

ЩО Є ДІСНО РАДЯНСЬКА ВЛАДА.

(З галицького "Більшовика" з дня 2. вересня 1920 р.)

Радянська влада в Галичині не виникла сама по собі милостино Революції. Не було так як у Росії, що широкі маси досі пригнічених, скрадженних людей, могутно повстали і сами почали творити нові форми життя.

Радянська влада прийшла разом з Червоним військом. Прийшла давно бажана збідлованим пролетаріатом та селянством... Ї чекали як шастя, як чієсь милости. І дійсно декретом Галицького Революційного Комітету (Галревкому) проголошується се, що власність на панську і церковну землю каується ся; що каується ся борги, яким би не було лихварим, що від нині працюючий нарід Галичини є дійсно вільний не лише на папері, по закону, бо не має над ним влади ні панів-дідичів, ні буржуів-лихварів.

Але не в тому є дійсна Радянська влада. Не в тому, що хтось десь з гори дасть гарний закон. Ні, Радянська влада, се влада робітників та селян (і не богачів а бідніших). Весь старий лад, весь старий апарат треба зруйнувати, бо він був корисним в дійсности лише буржуазії. Нічого чекати звідки-б то не було приказу, чи інструкції, чи дозволу. Треба брати все в свої руки, робити так, як того вимагають інтереси біднішого населеня.

Так, наприклад, же скрізь майже по селах у млинах сидять старі їх власники чи арендарі, також як раніше беруть дедеруть з селян збіжжє, чи мукою чи грішми, та ще коверзають, кому схоче змеле, а не сподобається то й ні. Хнба без сів вискувачів не можна обійтись, хнба місцевий Ревком, не міг-би сам повести діло чи поставити якого певного чоловіка, щоб обслуговував всю громаду? То все можно зробити і треба робити, але для сего треба дійсно дати про інтереси бідноти, для сего треба щоб в Ревкомі сиділи не старі вїйти, не умірквані, поважні гади, яким за шию не капає, треба щоб там були ініціативні сміливі люди, яким біла в свій час сала за шкіру наляла.

Буває так, що от землю злиндар-бідак може взяти з панського бузшого лану, але обіцяти її нічим, тай і виорати немає коний.

Знов Ревком повинен подбати, повинен насяти дістати, чи з панської економії, чи в богатшого сусіда. Також з кіними, часами прийдеть ся примусити більш-менш заможного гаду, дати коний бідaku, який їх немає, на який день раз там, чи двічі в тиждень, щоб той міг з тим шматочком землі упоратись. Нічого боїтись, нічого казати, що то його власність. Як то можна і таке інше шасте, люди голови свої складають на фронті за шасте туд, що сидять в тилу, а він буде патькати ся над своєю конякою, чи там пудом насяни. Всі повинні один другому помагати. Як хто не хоче добровільно, треба його примусити. Знов то повинен робити місцевий Ревком, не чекаючи жадних інструкцій чи приказів. За всім він повинен стежити, за всякого бідак пилькувати ся, а се буде тоді, коли Ревком буде весь чад під контролею громади, а власне її бідніших членів, яким більше всего потрібна допомога, як більше всего зацкавлені в новому соціалістичному ладу.

Не робить Ревком того що потрібно, скинути його, посадити нових, енергичніших, кращих. Всім треба цікавитись, за всім пильнувати, на то є повна можливість, на то є повне право бідноти. І от, коли таким чином дійсно вона візьме в свої руки, відбере у буржуї, у панів те що вони в неї довгими віками "по закону" забирали, коли біднота зорганізується і одностайно стане до будованя нового життя, от тоді то і буде дійсно Радянська влада.

Хай же не сплять злидарі-бідняки! Хай же пильнують, щоб їх не обкрадали ті, що обкрадали вже не раз!

Геть панських підначків, тих що хотять влізти на шию простому народові! Простий мужик-бідак, простий робітничий-пролетар — от то повинен твердою рукою взяти всю владу!

А вчені люди, всілякі попавні, панове доктори, адвокати, ті що досить за Петлюри, чи Петрушевича, чи польської шляхти політуквали та шкодили, ті хай забирать ся геть з Червоної Галичини. А хто з них є чесний і дійсно хоче народові служити, хай іде трудящим у поміч, хай служить як колісця за платню служив буржуазії. А до влади його не пускати, бо знов почне коншаста вести. Радянська влада, то влада робітників та селян. Хай такою вона і буде в Червоній Радянській Галичині.

Володимир Затонський.

СТАЛІН ПРО НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАНЕ В СОВ. РОСІЇ.

З Москви доносять, що на X. Конгресі Російської Комуністичної Партії Сталін вголосив доклад про національне питане в Світовій Росії.

Доба совітського режиму, — говорив Сталін, — є добию знищення капіталізму і зліквідованя поневолення національних меншости. На території Р. С. Ф. С. Р. всі націоналісти мають рівні права.

Колиши поневолені народи терплять ще й нині через левоного рода нерівности. Причиною сего є те, що вони позістали позаду на економічнім, політичнім і культурнім полі. Ся дійсна нерівність мусить бути усунена через удалене їм помічи на економічнім і культурнім полі.

Щоби мати спромугу удержати ся проти здеіних сил всевітньої буржуазії, заходити конечність злуки всіх радянських републік в один державний союз. Такою злукою всіх економічній і військових сил є Р. С. Ф. С. Р.

Хоч в радянських републіках нема вже більше безправних національностей, то мимо сего істнує ще дальше національне питане. Царський режим позлинив нам в спадщині зубожі національностей, яких здебільша забрано для російських і козацьких колоністів. Сі старим режимом ограблені національностей мусить ся надітати землею і виряжене їм шкода мусить бути направлена. Цілий ряд пограничних народів не переходив через-дубу міжнародного капіталізму. З зовсім примітивної форми економічного життя мусили вони сейчас перейти до економічного життя совітів.

Свою бесіду закінчив Сталін отсими словами:

Міцанський устрій показав ся неспосібним, щоби розвязати національне питане. В своїх змаганях винайти якийсь розвязане, він з сего питання зробив колоніяльне питане і шасте, люди голови свої складають на фронті за шасте туд, що сидять в тилу, а він буде патькати ся над своєю конякою, чи там пудом насяни. Всі повинні один другому помагати. Як хто не хоче добровільно, треба його примусити. Знов то повинен робити місцевий Ревком, не чекаючи жадних інструкцій чи приказів. За всім він повинен стежити, за всякого бідак пилькувати ся, а се буде тоді, коли Ревком буде весь чад під контролею громади, а власне її бідніших членів, яким більше всего потрібна допомога, як більше всего зацкавлені в новому соціалістичному ладу.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

як зорганізуваня Радянська Україна, то прочитайте брошуру, яка що тільки виїшла з друку і називається ся

КОНСТИТУЦІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Ся брошура видана Радянським Правлінням України для масового поширення між робітниками і селянами на Україні.

Ціна 5 центів.

Замовляти посилайте до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor St.
WINNIPEG, MAN.

ЖЕЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК В ПОРТО-РІКО.

САН ХУАН, Порто-Ріко, 23. цвітня. — Вся залізнична служба, включючи й пошту, покинула вчерашню працю в наслідок проголошеня страйку залізничних робітників.

На загальне число 1.100 залізничних робітників 800 виїшло на страйк, коли компанія не хотіла назад прийняти до служби одного стаційного агента, якого без достаточної причини була віддалена.

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

журнал для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стівариство “Українських Робітничих Вістей”
Переплата на рік \$4.00
Рукописи не звертають ся.

Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS

cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПЕРШИЙ МАЙ.

Перший Май — свято пролетаріату цілого світа, свято пригноблених, поневолених, свято праці і пролетарської весни.

З душок, закурених фабрик, з темного підземелля копадень виходить робітники в день Першого Мая на вулиці і площі міст, демонструють свою силу перед своїми визискувачами-капіталістами. Виступає в той день пролетаріат цілого світа тісними залученими рядами в обороні права поневоленого людства і сили виступами, демонстраціями та мітингами відрізняючи свої сили, сили світового пролетаріату і підготовляє їх до остаточної боротьби і перемоги над своїми гнобителями.

Перший Май — перший день пролетарської весни. Сей день окриляє надією серця працюючих, що настануть ще і для них ліпші, веселіші дні, дні вільної праці у вільній суспільстві, в котрім праця буде одним лише великим святом.

День Першого Мая, як пролетарське свято, свято весни і праці — є ще тим дорогим для пролетаріату, що він не є встановлений для него ні церковними кодексами, ні державно-капіталістичними законами, але самим пролетаріатом.

32 роки тому назад в Парижі зібрався міжнародний робітничий конгрес, який ухвалив резолюцію, що день Першого Мая повинен бути днем пролетарського свята. А в рік пізніше, в день Першого Мая вулиці Парижа, Лондону, Берліна і інших європейських столиць та промислових центрів почали наповнятися свідомими робітниками, які вишшли з фабрик, заводів і копадень і сам собою виходили своєю волю пануючій класі. Від тогочасу свято Першого Мая стало постійним і необхідним явищем в житті пролетаріату.

Та не однаково се пролетарське свято святкується нині пролетаріатом цілого світа. А не однаково тому, що жовтнева революція в Росії в 1917 році повалила деспотичний лад царизму і встановила пролетарську соціалістичну державу. І коли нині в капіталістичних краях пролетаріат опустивши фабрики виходить на вулиці з червоним прапором, то правительства і капіталісти цих країв, дрожаючи перед могутньою боючою філеєю свідомого робітництва, висилають в міста демонстрацій сильні кордонні поліції і війська, і часто сей пролетарський день освячується пролетарською кровю.

Не так святкується нині Перший Май в радянських республіках. Там Перший Май є святом державним. Там в той день святкує се свято пролетаріат спільно зі своїм правительством, зі своєю армією. Там не виступають проти пролетаріату наняті слуги капіталу і не посміють підняти свої руки проти него, не посміють загрозити дорогою свободній, величній лаві пролетарської маніфестації.

В капіталістичних краях пролетаріат в день Першого Мая утворює демонстрації як протест проти панованя одиниць салі театрів, університетів, народних домів; має величезні площі в центрах своїх пролетарських столиць; має до своєї розпорядки мости цілий державний апарат в своїх краях; він святкує не як принижений і поневолений, але як переможець і володар.

Пролетаріат капіталістичних країв се не має. Вийшовши походом з вузької вулиці темних, убогих, робітничих ділячок капіталістичної столиці, він дивить ся, чи кордон поліції не загордив йому дороги, дивить ся, чи не вискочив ізза угла озброєний кінний відділ башбібузуків і не вірзав ся в його пролетарські ряди, чи не вирвав в него з рук і не вловив в гриз його червоного прапора. А се лучається дуже часто в різних капіталістичних краях і пролетаріат про се знає, бо він переконав ся про се на своїй шкірі.

Але він проте йде, йде що року на вулицю і на площу в день Першого Мая, і що року ряди борців його в той день збільшують ся. Збільшують ся в той день ряди борців свідомого пролетаріату для рішучої великої боротьби за остаточне знищення капіталістичного ладу і за встановлене ладу Вільної Праці, Рівності і Справедливості.

Лише три і пів року тому назад, як пролетаріат одної з найбільше деспотичним ладом країни — Росії, в день святкування Першого Мая був ще загнаний в підземелля. Если в інших європейських краях, не зважаючи на утиски і переслідування, пролетаріат міг всетаки вийти на вулицю з червоним прапором, міг устроїти в той день величаві віча і демонстрації, то пролетаріат тих народів, що находились під правлінням царської нагайки не мав змоги сего зробити.

Если пролетаріат інших капіталістичних країв, йдучи на демонстрацію Першого Мая, навіяв ся, що слуги капіталу не посміють нарушити в той день його пролетарського свята і робітник надів ся вернути з демонстрації, мітингу домів живим, то зовсім протилежно було положене пролетарю Росії, коли він в день Першого Мая виступав з фабрики на вулицю. Йдучи в день Першого Мая на вулицю, пролетар Петрограда, Москви, Київ, Одеси і інших міст царської Росії був певний того, що він йде не святкувати, не спокійно з піснюю і червоним прапором пройтись вулицею міста, але йде в отвертий оружний бій з царською поліцією, жандармерією і козаками. Та не тільки в день сего свята йому треба було йти аж на вулицю чи площу, щоби підняти розбобіє царських опришків. Вистарчало, щоби робітники якої небудь фабрики полишивши роботу зібрались на двірї тої самої фабрики послухати бесідника, як по волі властителя фабрики у двір вривались озброєні царські опришкі і брук фабричного двора поливав ся робітничою кровю.

Але се робітників Росії не лякало. Ні погроми, ні Сибір, ні тюрми, ні шибениці не зломали їх бунтівничого духа. Сі страшні переслідування ще більше загартували їх, ще тісніше линули їх до боротьби з царським деспотизмом. Аж прийшли жовтєві дні 1917 р., дні їх остаточної перемоги не тільки над царизмом, але і над буржуазією і її соціал-зрадничим правительством Керенського.

Та і після сєї першої перемоги пролетаріат Росії не міг собі дозволити святкувати дні Першого Мая. Наступила велика боротьба з світовим капіталом, озброєним і підставним проти пролетаріату вільної країни всі темні сили світової реакції. Почалась трілітня титанична боротьба пролетаріату Росії і України з чорною світовою реакцією за своє існуванє. І протягом сїх трох років пролетаріат радянських республік не мав змоги віддатись святкованю свого пролетарського свята. Не до святкування було пролетаріатови Петрограду, коли під його мурами гресли армія Юденіча; не до святкованя було пролетаріатови Москви, коли Денікін наближав ся до Ораа; не до святкованя було пролетаріатови Києва, коли на него насувались чорні банди польських і петлюрівських вандалів; не до святкованя було пролетаріатови Харкова, Катеринослава, Одеси, коли довкола них бушували темні погромницькі банди Денікіна, Григорієва, Махна. Треба було напружувати всі свої сили до боротьби з ворогом, який старає ся адерти ся в середину вільної пролетарської сімі і перерізати її горло.

Так, пролетаріатови радянських республік було тоді не до святкованя. Не міг вільно святкувати пролетаріат Петрограда, Москви, Харкова, Києва в ту хвилю, коли його брат по долі — червоноармієць клан на різних білогвардійських фронтах свою голову. Треба було достарчати йому оружє, хліб, треба було перевязувати його рану... Не до святкованя було.

За то нині! Чи в силі найліпший майстер пера описати нинішнє торжество Першого Мая в радянських республіках? Хто з нас, свідомих робітників не бажав би бути серед вільної пролетарської сімі радянських республік нині, в день пролетарського свята? Там відбувають ся нині перше найбільше торжественнє свято пролетаріату-переможи над світовою реакцією. Се свято є грозою цілого капіталістичного світа. Нинішній день Першого Мая в радянських республіках є першим величавим святом страдальця, хоч се білого, обдертого, голодного, віддавшого на вівтар капіталістичного молюха свої найкращі жертви, але свобідного, великого, готового до нової боротьби не тільки за свою свободу, але і за свободу пролетаріату цілого світа, готового до боротьби за торжество соціальної революції в цілім світі.

Щоби збагнути всю силу підйому і радості в день святкування Першого Мая пролетаріатом радянських республік, треба самому пережити ті тяжкі і критичні хвилі протягом трілітньої боротьби, які пережили працюючі маси Росії, України, Азербайджану, Вірменії, Грузії.

Святкуючи нині скромно і тихо день Першого Мая, пролетаріат всіх капіталістичних країв з радісним бием серця прислухується до величавого і торжественного святкованя сего свята пролетаріатом радянських країв.

Вказуючи на ріжницю в сїх святкованях, робітник в капіталістичних краях питає одиного другого: “Чи будемо ми коли так святкувати день Першого Мая в своїм краю?”

На се питанє відповість йому його власна пролетарська свідомість:

“Так, будемо! Скорше чи пізніше, але будемо! Ряди наших пролетарських борців збільшуват ся з кожним днем, капіталісти самі кидають нам вивоз, самі гонять нас на вулицю без куска хліба і без можливості знайти роботу, щоби прокормити себе і свою сімю. Вони самі приближують день остаточної і рішучої боротьби, і ми приймемо їх вивоз, як пролетаріат Росії прийняв вивоз царського деспотизму. Ми знаємо, ми свідомі того, що тяжка буде боротьба, але і шіле жите пролетаря тяжке. В тій боротьбі ми не маємо нічого до страти, крім кайдан, а до здобути цілий світ”.

А поки вибє той час, ми святкуючи скромно день Першого Мая в капіталістичній країні, в серці радуємось торжественному святкованю сего великого пролетарського дня пролетаріатом радянських республік і від широго серця шлемо їм в сей день свій пролетарський привіт. Волинець.

ДО ОСТАТОЧНОЇ ПЕРЕМОГИ!

Тепер, тепер, або ніколи
Зміцніть свої ряди, борці —
Терни Вам ноги поколоди,
За те ви з прапором в руці.
З червоним прапором — і слава
Вінки на чола вам спліта,
І знову доля недужава
За хмар на поміч прїягта.
Чолом вам, страдники-герої,
Зорі червоної борї,
За те, що не схидились в бої
І йдете з прапором в руці.
Нехай з землі зникнуть гади,
Нехай повзуть до темних нїр,
Прийшли часи міцної влади
І се шастем вільний зїр.
Шезають вороги поволї
І гине вже останній кат,
Чолом Вам, мученики вої,
Чолом тобі, пролетаріат.

С. Корчовий.

ЗЕМЕЛЬНИЙ ЗАКОН НА УКРАЇНІ.

Відбудованє кровю жертв Російсько-Української Робітничо-Селянської Армії — Робітничо-Селянське Урядованє України, розпочинаючи свою державну працю — вважає своїм святим обовязком довести до повного визволення працююче селянство на Україні, відволоти його відразу і на віки від влади дідичів, забезпечити його землею і утворити за допомогою самих селян умовини для зміцненя влади праці на селі.

Робітничо-Селянський Уряд оголошує для загального відома робітників та селян і всіх громадянських і військових влад на Україні:

1. Користуванє землею.
1. Від сього часу на території України право користуватись землею мають лише працюючі.
2. Всі існуючі трудові господарства, які належать по сей час трудовим селянам-власникам, козакам, бувшим державним селянам і т. и. — лишают ся непорушеними, і надалі вони продовжують вільно, без всяких обмежень, користуватись всією своєю землею в тій нормі, в якій вони користувались до сього часу (подвірній, хуторській, надільній, суспільній і иншій).
3. Всі бувші ділячки, державні, монастирські та удільні землі, конфісковані ще в минулому році Радянською Владою — переходять без всякого викупу в користуванє українського трудового народу і в першу чергу для задоволеня потреб в землі безземельних і малоземельних селян робітників-хліборобів. Всі бувші нетрудові власники (дідичі) і нетрудові арендарі — підлягають негайному виселеню зі своїх маєтків.
4. Всі Радянські господарства, які утворились в минулому році з бувших ділячків земель — переходять в безпосереднє користуванє безземельного і малоземельного селянства виключаючи ті частки, котрі з відома самих селян і в формі, вказаній далі, повинні залишитись для утвореня зразкових Радянських господарств, опитних станцій і т. д.
5. Весь живий та мертвий сільсько-господарський інвентар нетрудових господарств передається в розпорядженє Земельних Відділів і признається для задоволеня потреб у йому працюючого селянства, безземельного та малоземельного в першу чергу, хліборобів-робітників і для державних зразкових господарств.
6. Всі будинки бувших дідичів і залишивший ся в маєтках інвентар не сільсько-господарський — поступає в розпорядженє Земельних Відділів і віддається в користуванє Радянським організаціям, які обслуговують Народну Освіту, Соціальне Забезпеченє, Охорону Здоровья і т. и. загальнокорисні мети.
7. Бувші ділячки земель, а також Радянські господарства, які перейшли до користуваня нетрудових елементів селянства, повинні бути негайно передані також без всякого викупу і аренд до користуваня трудового селянства і в першу чергу — безземельного та малоземельного.

II. Земельний Устрій.

8. Розкладом для користуваня трудового селянства бувших ділячків земель, а також земель Радянських господарств і цукроварень — керують Земельні Відділи при Волостях, Повітових та Губерніяльних Ревкомах та Виконкомах. Там, де їх немає, вони повинні бути негайно улаштовані в тиждневий речинєчє після оголошеня сього закону.
9. Ні одна Радянська Інституція а також ні одна приватна особа не може користуватись бувшими ділячками, монастирськими, удільними та державними землями, а також землями Радянських господарств без відповідного на те дозволеня Земельних Відділів.
10. Розклад земель між трудовим селянством, в першу чергу — безземельним та малоземельним і між хліборобами-робітниками — утворюється ся окремо в кожному районі (повіті, групі повітів або губернії) по нормам трудового забезпеченя землею, які устальюються ся для кожного району місцевою практикою і вичислюють ся на кождо окрему душу (ідока). Норми сі устальюють ся Уземвідділами і затверджують ся Губземвідділами.
11. По устальеним нормам в першу чергу наділяють ся безземельні та малоземельні селяни і хлібороби-робітники даного району.
12. В районі, де є цукроварні — потреби їх в землі для здобути необхідної їм сировини (цукрових бураків) задовольняють ся із нетрудового земельного фонду бувших ділячків та заводських земель.
13. Коли виявлять ся, що частини нетрудового фонду, яка остає ся, не вистарчить для задоволеня потреб в землі місцевого селянства по трудовій нормі — то частина заводських земель передається ся через Земвідділи в обробленє місцевого селянства, на ясно визначених договорних умовах, які забезпечували би цукроварням необхідну сировину (цукрові бураки) а також і працюючих на сїх заводах — необхідним продовольством. При сьому, заводам у всякому разі закріплюється частина земель, що необхідна для улаштованя при заводських господарств (маточних розсадників).
14. Зразкові Радянські господарства, яких непорушність буде признана необхідною для дальшого розвитку сільського господарства — залишають ся в розмірах, необхідних для сїєї мети, окремо постановою Наркомзему. Зайва земля таких господарств поступає в розпорядженє (для розкладу) між безземельними та малоземельними селянами і хліборобами-робітниками.
15. Залишенє тої чи иншої площі землі в розпорядженю Радянської влади під Радянським господарством — повинно попередати обслуђванє її на місци з участю представників місцевого селянства та робітничого населеня.
Завданем сього обслуђваня повинно бути зясованє заїкавчености місцевого населеня в землі, яку гадають виключити з розкладу, норми сього земельного забезпеченя, можливість організації на сій території — господарства силами держави і т. и.
Суперечнє сьому загальнє залишенє земель за органами Радянської Влади — не припускаєт ся.

III. Землі цукроварень та Радянських господарств.

12. В районі, де є цукроварні — потреби їх в землі для здобути необхідної їм сировини (цукрових бураків) задовольняють ся із нетрудового земельного фонду бувших ділячків та заводських земель.

Загальна Постанова.

В місячний речинєчє після дня оголошеня сього закону — волості, повітові та губерніяльні Земельні Відділи скінчити покладанє на їх уоч і розклад земель, як ділячків так і земель Радянських господарств, керуючись сим законом і докладною інструкцією, котра їм означуєт ся разом з сим законом.

Всеукраїнський Зїзд Рад має розробити докладно сей закон про землю.

Голова Всеукраїнського Петровський.

Члени Всеукраїнського: голова Раднаркму України Раківський, Затонський, Мануїльський, Гринько, Владимирів, Чубар, Терлецький.

Керуючий справами Ермошенко. Секретар Мазур.

ДВА ІНТЕРНАЦІОНАЛИ.

I. Інтернаціонал.

Другий Інтернаціонал заявив ся за лігою націй, за свобідною торгівлею, за міжнародними договорами праці, які встановила капіталістична ліга націй, за буржуазною демократією, разом зі націоналізованим промислу парламентарною дорогою, за майже всіма точками Вилсона.

Другий Інтернаціонал заявив ся проти совітів, проти диктатури пролетаріату і усупільненя промислу під контролею робітників, котрі працюють в даних заведенях.

Другий Інтернаціонал майже не ріжнить ся від поступових буржуазних партій в Америці, бо звязуючи себе з буржуазними політиканами, домагає ся заледви кількох малозначущих реформ, котрі легко ввести в жите навіть при істанованю капіталістичного ладу.

Другий Інтернаціонал радить робітникам творити спільні ради робітників і властителей фабрик.

III. Інтернаціонал.

Третій Інтернаціонал зїстав скликаний в Москві у відповідь на поклик російських комуністів, до котрих нині прилучили ся вже соціалістичні і комуністичні партії всіх країв світа.

Третій Інтернаціонал стоїть за знесенем капіталізму і заведенем на його місце соціалізму.

Третій Інтернаціонал стоїть за скасованем нинішньої парламентарної системи і заведенем совітів, котрі складають ся з робітничих делегатів і комуністичні партії всіх країв світа.

Третій Інтернаціонал стоїть за скасованем нинішньої парламентарної системи і заведенем совітів, котрі складають ся з робітничих делегатів і комуністичні партії всіх країв світа.

Третій Інтернаціонал стоїть за скасованем нинішньої парламентарної системи і заведенем совітів, котрі складають ся з робітничих делегатів і комуністичні партії всіх країв світа.

Третій Інтернаціонал стоїть за те, що земля і промисл мають бути усупільнені і мають бути під робітничою контролею.

Третій Інтернаціонал стоїть за те, що тепер в Росії комунізм примує до зрівнаня винагородженя. На случай недуги і старого віку кожний дістає державне забезпеченє. Для дїтй є все безплатно. Кожний мусить обовязково вчити ся в школі.

Третій Інтернаціонал стоїть за те, що мущини і жінчини поверх 18 літ життя мають право через референдум рішити свою долю.

Третій Інтернаціонал стоїть за знесенем всяких расових ріжниць. Хто замешкує совітську республіку, той стає її горожанином з повними правами без ріжниць походженя.

Третій Інтернаціонал стоїть за світову федерацію всіх комуністичних республік.

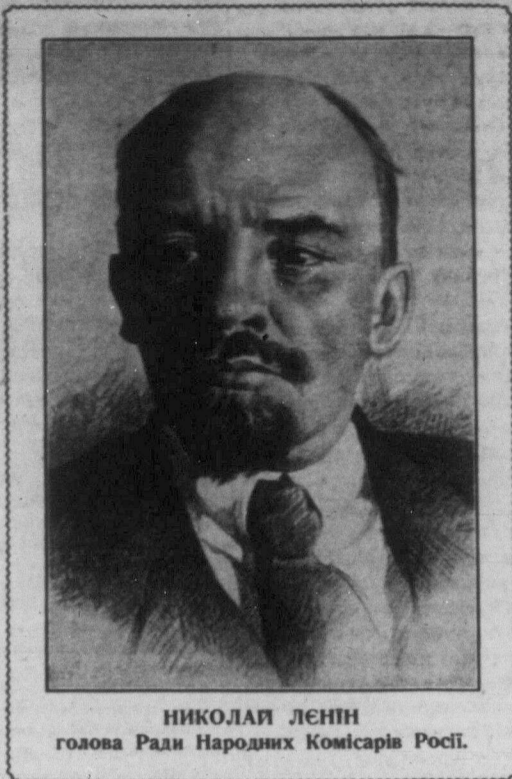
Третій Інтернаціонал розуміючи причини світової війни, яку веде міжнародний капітал, домагає ся її закінченя без всяких відшкодовань, як також дозволеня народам рішати самим про свою власну долю.

Третій Інтернаціонал признає революційну класову боротьбу. Його кличем є: “Пролетарі всіх країв, єднайте ся. До втрати не маєте нічого крім кайдан”. Третій Інтернаціонал прямує до соціалізму простою дорогою.

Провідники Революції в Росії і на Україні.

Г. ЗІНОВЕВ
голова Третього Інтернаціоналу.

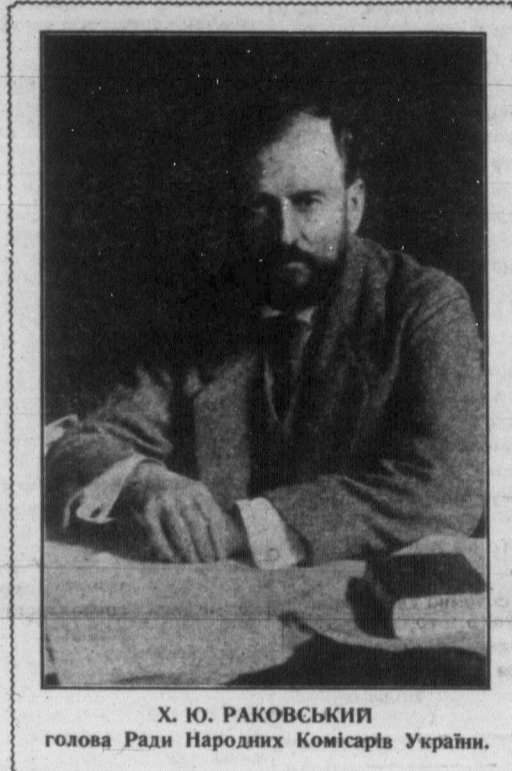
НИКОЛАЙ ЛЕНІН
голова Ради Народних Комісарів Росії.

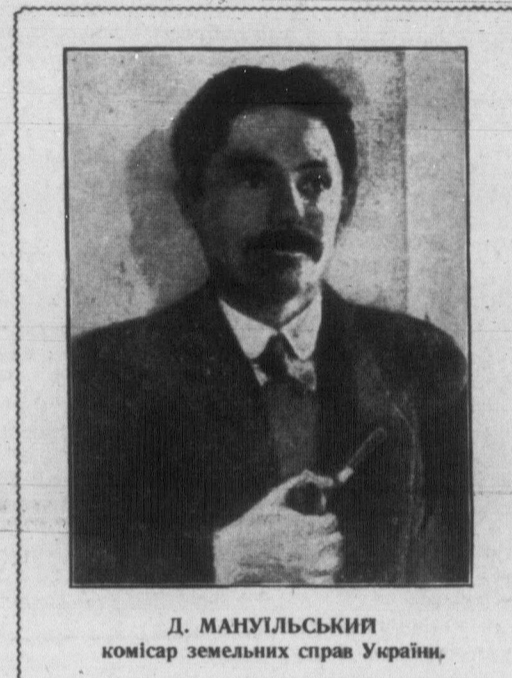
ЛЕВ ТРОЦЬКИЙ
народний комісар війни.

О.Л. ШУМСЬКИЙ
член президії Центр. Виконкому Рад України.

Х. Ю. РАКОВСЬКИЙ
голова Ради Народних Комісарів України.

Д. МАНУІЛЬСЬКИЙ
комісар земельних справ України.

А. Прийдешній.

ПО ПИТАНЯМ КУЛЬТУРИ І РЕВОЛЮЦІЇ.

Чергові завдання.

I.
Революція — то є прорив історією намулів життя, створених надбудовами капіталістичного устрою. І даремно на прогніз стільки купка буржуазії заволодіши світом силкувала ся обдурити невідержимий хід історії і напружувала всі зусилля, щоби загальмувати дальший поступ форм суспільного буття. Даремно вона змобілізувала і підпорядкувала собі всі сили неба і аду: real'ію, науку і культуру з усіма приміниками удосконаленнями, вигадувала і будувала ріжні могутні чинники насильства, котрі би колись історії могли повернути від революції і соціалізму на "свій шлях". Даремно бо огнем вулкану революція зруйнувала бетонні кріпости капіталу і як той весняний потік прорвала ся і несеть ся вперед до комунізму по великій дорозі життя.

Темп її безупинний, швидкий як блискавка; сила — могутна, стійка, велична. Столітні будівництва перетворюють ся в менти і дні руїни і соціальна свідомість пролетаріату затримана гнилыми мурами насильства світових вампірів, і визволена з ланцюгів в процесі катастрофічної руїни і будівництва росте і дозріває до того щабля, при котрому вона відповідає ступіню нових економічних форм продукції і взаємин суспільства.

І бодай кожний з сучасних активних творців соціалістичної революції може сміливо сказати, що він живе від французької революції 1879 року і несе в собі і переживає досвід

всіх попередних революцій. Але все-ж, ми остаємо: Події попереджають час...
В шаленому темпі динаміки революції, ми відстали, бо ще не всі освідомили наші величезні завдання, наше становище в могутньому історичному здвигови; і ще не оволоділи головними рухачими силами: культурою і технічними знаннями, не втягли їх в орбіту революційно-комуністичної творчости. Зруйнувавши важкий пароплав старого життя і піймавши істину будовани нового, ми не в силах відразу і скоро здійснити свої бажання — утворити комуністичний рай на землі. Ми лише відчинили шлях, знайшли твердий напрям, але не досягли ще конкретної реальної форми і йдемо до неї, зваливши вікові руїни насильства, ми опинили ся на вулиці свободи: без готової нової хати, часто без достаточних матеріальних житевих благ, бо вступили в фазу переходового періоду. Сі явища, через недостаточну свідомість пролетаріату і завдяки живучости і косности старих психологічних тенденцій власности, а також через поширення контрреволюційної агітації, породили в деяких випадках певне незадоволене і розчароване існуючою пролетарською владою. Але сьому приїде кінець. Треба лише швидше зрозуміти, знати і твердо вірити, щоби досягнути перемогу над старим. Але віра і твердість приходить лише зі знанням і тому треба оволодіти всею широтою знання, оволодіти всіма засобами культури і використати їх.
Пролетаріат в революційно-

му леті подій повзано часу зміг лише самовизначити себе як об'єкта суспільних взаємин: освідомив ясно одне, що він став володарем і будівником нових норм і форм життя. Але не зовсім готовий є для відбудови нових підвалин і нового державного апарату, як суспільної форми його соціального життя при умовинах сьогоденного дня. А успішність переведення основ комуністичного будівництва: перебудови економічного життя країни на базі усуспільнення продукції і розподілення залежить від культурного рівня творчих сил, і треба констатувати, що Ахилесовою п'ятою української і російської революційної дійсности є повна некультурність і навіть відсталість робітника і особливо селянина.
Коли прийняти на увагу, що поступ економіки-комунізму вимагає вживання як необхідного фермента максимуму знання, техніки і науки і що злобою і актуальною потребою дня є відбудоване і піднесення продукційних сил, то зараз, добиваючи останнього внутрішнього ворога революції Врангеля, треба ставити на порядок дня укріплене тіла знанням, освітою і ділом а не лише пустими кличками.
Оскільки обстановка фронту мінється ся і база боєвих операцій переносить ся на фронт праці і мирної безкровної відбудови господарського апарату держави, остільки треба культурно працю серед пролетарів і незможних зробити центром ваги комуністичної праці; треба мобілізувати для сего все, що є творчого і здатного зробити культуру засобом пропаганди і реалізації ідей комунізму.
Треба книг, учителів, промовців, агітаторів.
Треба ширше відчинити д

ЯК УМИРАЮТЬ КОМУНІСТИ-РЕВОЛЮЦІОНЕРИ.

(Передсмертні листи одеських комуністів, засуджених дня 4. січня 1920 р. денікським воєнно-полевим судом на кару смерті.)

I.
Дорогі товариші!
Я зів'язав арештований в вікторок, т. є. тиждень тому назад. При мені нічого не знайдено. Підчас арештовання били, не вірячи, що я поляк. Цілий вікторок я провів в кримінальній відділі (Новосельська 64). Ніч з вітвірка на середу спокійний, т. є. думав, що мене скоро випустять. Через пів години мене поклали на слідство. Там мене били близько години, били "резиною" (гумою), ногами, крутили руки і ноги, одну ногу притягнули до лица, другу до потилиці, підіймали за волосся, клали на підлогу і танцювали по-тілі, били в лице, в зуби, але так, щоби не лишилиш ушкодження, — нарешті збіхивши моєю мовчанкою Іваньковський, перша сволоч на світі, ударив мене револьвером по голові. Я упав обливаючись кровю. Кілька разів попадав в безпритомність. Під впливом наступившої апатії, я признав ся, що робив. Мені грозить смертна кара, ели до того не станеть ся щось виняткового. Вночі я два рази рі знання поглиблення і поширення культури.
Треба мобілізувати знання і знавців!
В сьому полягає чергове завдання внутрішньої політики комуністів.
(Харківські "Вісти".)

II.
Я вже писав вам, що пав жертвою провокації. Під впливом мук і побой, я признав ся. Сььогодні відбудеть ся суд скорий, але не правий. Мене можливо розстріляють. Відходжу від життя зі спокійною совістю, нікого не видавши.
Будьте щасливі і доведіть діло до кінця, чого мені, на жаль, не вдало ся.
Прощайте. Ваш Зигмунд.

III.
Пишу в той час, коли осталося 24 години життя. Тільки що скінчилося засідане воєнно-полевого суду, котрий засудив мене і інших товаришів на смертну кару через повішене. Знова били довгий час і нічого не добились, так як на всі запити я відповідав незнанем. Веліли підписати зизнане з того, що я вже признав ся. Я підписав ся, після чого Іваньковський махнувши рукою, звелів відслати мене в якийнебудь у-часток.
Фактично я вже розпрощав ся з життям і, ели волею случано стану жити, се буде для мене приятний і нежданий дарунок, виграна життя. Тепер, коли рана на голові загоїлась, коли біль по цілм тілі не так дошкулуючий, і живучі сили знова заволоділи організмом, а найближші перспективи на волі так заманчиві, хочеть ся жити, жити за що би то не стало. Без боротьби я не віддам ся; без боротьби не умру, і ели встатки прийдесть ся вмерти сейчас, о стрину смерть з високо піднятою головою.
Прощайте. Ваш Зиг.

IV.
Милі рідні!
Через 24 години мене повісять "на пострах потомству".
Гду від життя з повною свідомістю виконаного обовязку перед революцією. Не вспіла мною зробити. Шо-ж! Глибоко переконана, що процес 17-ох людей має більше значення для революції, чим смерть девяти людей з їх числа.
Мила сестро, не тужи за мною, будь революціонеркою, заспокій маму. Даю в заповіт твому маленькому синкови зробити те, чого не успіла зробити я на революційнім полі.
Дуже бодря, надзвичайно спокійна і не тільки я, але і всі решта. Співаємо, розмовляємо на політичні теми. Після двох тижнів арешту зразу почула себе свободною. Тільки жалю і тужу, що засудили дуже строго. Мені 20 літ, але я відчуваю, що за той час я стала о много старшою. Мое бажане в теперішню хвилину, щоби ви всі, мені близькі, віднесис до моєї смерти так, як відношусь я, — легко і свідомо. Прощайте.
Нехай жие комуністична революція!
Іда Краснощекіна.

V.
Славні товариші!
Я умираю чесно, як чесно прожила своє маленьке жите. За 8 днів мені буде 22 роки, а вечером мене розстріляють. Мені не жаль, що погину так, — жаль, що я мало зробила для революції. Тільки тепер я дійсно почуваю себе свідомою революціонеркою і партійною робітницею. Як держала я себе підчас арештовани, засуду, вам розкажуть мої товариші. Мені говорять, що я була молодцем. Цілую мою стареньку мамочку-товариша. Почуваю себе свідомою і не жалую за таким кінець. Адже-ж я умираю, як чесна комуністка. Ми, всі засуджені, держимо себе добре, бодро. Сььогодні читаємо в послідній раз газету. Вже на Берислав, Перекоп наступають. Скоро, скоро відітхне вся Україна і пічнеть ся жива, творча праця. Жаль, що не можу взяти в ній участи.
Ну, прощайте. Будьте щасливі.
Дора Любарська.

VI.
Дорогі товариші!
Еще кілька годин осталося жити. Бодро йдемо умирати, свідомі, що на волі лишанис товариші, котрі дальше працюють, і що діло велике наблажаєть ся до торжества.
Яша.

VII.
Дорогі товариші!
Еще 24 години осталося жити, але ми не подаємо ся, не падаємо на душі. Умираємо з повною свідомістю, що праве діло, за котре ми гинемо, за торжествує. Надіємо ся, що наша смерть не пройде даром. Робітничка класа побачить наочно, що принесла її Доброармія (добровольча, денікська армія. — Ред.).
Прощайте.
Поля Барг.

Як вони умирали.
Десять комуністів, засуджених 4. січня 1920 року воєнно-полевим судом, при штабі оборони міста Одеси, на смертну кару, шлють свій передсмертний прощальний привіт товаришам.
Желаємо вам успішно продовжати наше загальне діло. Умираємо, але торжествуємо і витаємо побідний наступ Червоної Армії. Надіємо ся і віримо в остаточне торжество ідеалів комунізму.
Нехай жие Комуністичний Інтернаціонал!
Засуджені: Дора Любарська, Іда Краснощекіна, Яша Ройфман (Безбожний), Лев Співач (Федя), Борис Михайлович (Туровський), Дуниковський (Зигмунд), Василь Петренко, Міша Пельцман і Поля Барг.

З ПРИКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.
Переслідувані комуністи чеськими властями.
КОШИЦІ, 28. марта (почтою). На Прикарпатській Україні переслідувані робітничтва з кожним днем зростає.
Поліційні власті переводять часто ревізії в помешканнях секретарів партії і в партійних льокалях. Одна загранична книжка або лист вистарчає до увязнення і обжалованя о зраду держави. Секретара партії Мондока і управителя кооперативи Горвата в Шоляві та багато інших увязнено на сій підставі, що на їх адресу були вислані комуністичні книжки з Райхенбергу.
Жандармерія забирає твори Маркса, Енгельса, Леніна і всі заграничні часописи. На підставі мимого комуністичного заговору власті роблять зусилля задати всякий партійний і ювілейний рух. В Шоляві заборонили власті засідане партійного комітету, зложеного з 7 членів. Рівночасно власті і промислові попирають організоване правих соціал-демократичних організацій. Власті закрили "Правду", причім жандарми тяжко побили управителя часопису. Звірства, яких допускаєть ся жандармерія, викликають серед населеня вичезне розярєне.

РІЖНІ ВІСТІ.

Советське правління хоче винести буржуа за революціонера.

Нью-Йорська робітничка часопись "Воркер Челендж" подає слідоучу новинку.

Російське советське правління дало пропозицію американському правительству винести капітана Кирклатріка, який є інтернований в Росії за Джеймса Ларкіна, секретара юній транспортних робітників, що зібрав засуджений американськими властями на десять літ тюрем в Нью Йорку.

За п'ять років злічовано в Америці 295 осіб.

ВАШИНГТОН, 21. цвітня. В протигу останніх п'ять років злічовано в Злучених Державах 295 осіб, а від 1885 р. загальне число злічованих виносить 3.112 осіб, як се подав у своїм звіті сенатор МекФормік на засіданні судової комісії.

Сенатор поставив домагане, щоби комісія виготовила безпроблочно законопроект проти лінчу.

В минулому році злічовано 69 Нігрів в сім краях, — заявив сенатор. — В сім році число лінчів дійшло вже до 20. Найвища пора, щоби конгрес положив кінець лінчам.

Примір каркати в Рос. Комуністичній Партіі.

МОСКВА, 19. марта (почтою). — Знаменитим приміром каркати в комуністичній партії може послужити перенесене значного числа членів партії, які займали визначні становища в народних комісаріятах і рїжних департаментах, до фабрик, де їх праця може принести велику користь для Советської Росії.

Петроградський комітет Російської Комуністичної Партіі перенїс до фабрик велике число комуністів, які займали відповідальні становища в рїжних советських інституціях.

Подібну резолюцію ухвалив також московський комітет Російської Комуністичної Партіі.

Центральний виконавчий комітет Російської Комуністичної Партіі робить заходи, щоби сю ацію поширити на цілу територію Советської Росії. В сей спосіб визначні члени партії опинять ся в осередку широкіх мас працюючого люду і пізнають безпосередню найважливішу його потребу.

Провідник недавнього повстання в Німеччині увязнений.

БЕРЛІН, 17. цвітня. — Ввечера ввечерено увязнено Макса Гельца, який мав бути головним провідником комуністичного повстання в центральній Німеччині, як се доносять урядові вісті.

Прусське правління визначило було з початком сього місяця 100.000 марок нагороди за увязнене Макса Гельца. Його увязнено в Берліні.

Макс Гельц брав участь в революційнім русї вже від кількох літ. Він був звїсний в Саксонії минулому року з сього, що силою пригноблював фабрикантів складати фонди на удержане "червоної гвардії". Відтак був приневолений утікати з Німеччини, коли проти нього вислали відділи війська, щоби його піймати. Макс Гельц утік тоді до Чехії, де його увязнено. Йому вдало ся однак втечи з Чехії і він появив ся знова в центральній Німеччині в часї перед комуністичним повстанням.

Справа торговалї між Росією і Данією.

Як доносить "Дейли Телеграф", данське правління заявило, що воно не буде робити ніяких перешкод для приїзду в Данію російської торговельної делегації. Нїдіють ся, що місяць, який перебуває тепер в Штоггольмі, приїде незабаром до Копенгаги в цілях наведення торговельних зносин між Росією і Данією.

Петлюра на пєсії службі у польських панів.

БЕРЛІН, 18. цвітня. — Вісті з Варшави доносять, що польське-правління віддало до розпорядженя Петлюри розкішний вагон для свобідного подорожованя в цілі ведення агітації проти Советської Росії. Президент польського парламенту вислав Петлюри привітну телеграму, в якій обіщє йому поміч в боротьбі з більшевиками.

Піамога Петлюри для Яковца.

З Тарнова доносять, що "міністерство преси і пропаганди" Петлюри в Тарнові видає газету "Рідний Край" що місяць 250.000 польських марок.

Попирнені венеричні недуги в Польщі.

"Пшегляд Вечорни" подає статистику хорих на венеричні недуги в конгресї за 1919. рік. Усіх таких хорих було 400.000, то є 4 пром. всього населєня. З той шифри 40 проц. було сифілітиків. З уваги на страшну небезпеку для дальших поколінь польський уряд виробив законопроект, запроваджуючий м. н. примус ліченя.

НАДІСЛАНЕ

В ДЕНЬ ПРОЛЕТАРСЬКОГО СВЯТА.

По довгім році, по році нужди, терпінн, нечисленних мук і слїз; по році голоду міліонних пролетарських мас в усіх краях світа — людецька св робочий люд всіх країн і націй свого весняного, не церковного свята, 1-го Мая.

В днїх церковних свят, що поуступованоли попи, учать головою убогих людий молити ся і працювати, поклонятися богами і всім святим на небесах і шанувати цісаря, жандарма, поліцая і вську панську владу на землі; що маеш в дома, то до церкви на божє за грїхи принєси. Так учать в церкві, затуманують ше з дитинства, щоби з малечкоти виплекати дїтий на невірників, послушних рабів панам. І так тисячі літ дурили і дурить церква своїх парафіян, що царство їх на небесах, а ніякого права вони не мають на землі. Так учать попи по церквах і є ше великі маси людий, вихованих в церковній темноті, що вірно служать панам, живуть в злодіях і панській неволі і стоять на заваді поступу, який веде до кращого життя, до визволеня всіх невірників з нищожного капіталістичного ярма; на заваді поступу, що веде всіх бланків, знеможених і оплаканих до світового пролетарського царства комунізму таки на сїй землі. Людська нужда і неволя будуть так догдо на сїй землі, доки буде існувати капіталізм, церква і її владу. Люди, що хочуть ліпшої волї, хочуть позбутися темноти а на її місце завести школи, що хочуть пізнєсти ся на вишній щабель доброти життя — знайдуть те все не в церковних святах, але в рїдах борючих ся за краще нове жите робітників і фермерів, що рік рїчно святкують своє свято в день 1-го Мая.

День 1-го Мая, робітничє свято, свята праці, заведе самими робітниками, щоби в сей день борючися за робітничє права, щоби обчислити пролетарські рїди до дальшої боротьби, щоби здобути дійсне нове жите, щоби завести рівність на цїлій землі, де не було б убогих жебраків і могучих банкірив, а де були б всі рівні і однако шасливі діти нашої матери землі.

І в сїм році свідомий революційний пролетаріят по цїлій світї опускє фабрики, майстерні, майни, ліси, доєрги, фарми і т. д. і спїшити на своє свято, щоби стати в рїди своїх товаришів праці і щоби разом пізнєсти гріткий революційний клич боротьби за рівне людське жите!

Пролетарське свято в день 1-го Мая, се свято, що трєсе нинішним перестарілим людом, як вулкани землеко, воно несе клич поруху пануючій класї.

У всіх капіталістичних країнах на зустріч пролетарському святові випускають капіталістичні уряди з поліцією, шпигами, а навіть реґементарми війська, щоби здавити першомаяські походи, але нема вже в світї тої сили, щоби пролетарське свято здавила.

І всюди в день 1-го Мая червоноїють ся прапори понад поневоленіми головами, скрізь несеє пісня боротьби, скрізь по цїлому світї пролетаріят голосить кичень капіталістичному людові, скрізь дунають голоси: нехай жоне новий світ, нехай живуть советські республіки!

В Росії і на Україні день 1-го Мая є святом державним, там робітник, се людин і жовїр обходять шасливо свїй день 1-го Мая. Там вже нема заборони. "Заборону" пролетаріят утворює в своїй кровї ще в 1917 р. Там не чути клячї проти свого уряду. Там улич: нехай живуть робітничє-селянські республіки в цїлій світї! Ів.

ВЕЛИКОДНА ЛЕГЕНДА.

Христос зник з гробу! Настав великий перепоход між книжниками, фарисеями і мініялами гроша. Шо? — кричали книжники і фарисїї — той, що вєвєзовав народова нїші брехні, він не вмер, він утік з гробу, щоби дальше нас перекїдувати? Той, що не знав ріжнїх мїж тим, хто має, а тим, хто не має — він утік? Той, що не мав пошани до гро-

шия, до приватної власности, він має даїт волочити ся по світї і ворохобити наїрї проти нас? — кричали мініяли гроша.

Як його назав зловити? — питали себе всі з перестрахом. — І став най славішній крутар між книжниками і сказав: Ми його не зловимо, хотїй він буде даїт волочити ся по світї і ворохобити наїрї. Він сказав до своїх учеників: Я буду на віки з вами. А нїшим разом сказав: як побачите годового, жадюшого, нагого, то шобисєте знали — се буду я.

Настала велика рада між книжниками, фарисеями і мініялами гроша, як оборонити ся перед Христом, коли він є в кожнім годоводї і наїм. А мініяли гроша сказали: Годоводї і наїм, се Христос. Се наш ворог, його мучити! Вїдїти ореки наїмудрїї між книжниками і фарисеями, що хто стане проти нашої брехні, сей Христос і його треба вїбити. І продовжав ся мук Христовї аж до наших днів.

Через даїт тисячі літ лунає по світї один великий зойк битих і мордованих за правду. По цїлій світї стогїт годоводї і наїм в рабській службі мініялів гроша. І шодня терпїть Христос в тормах за правду і шодня роз пинають Христа на панських лапках і всюди там, де куєть ся золото для мініялів гроша.

Настали книжники се більшї крутари як за жидівських часів. Настали фарисїї се більшї лицемїри, як за часів Христа. Настали мініяли гроша ще більшє жадїбї гроша як Єрусалимські. А шоби не пізнати, що вони вороги того, що шукає колїсє правди, що був годоводї і наїм, вони прибрали їм Христа на себе. І в їмени Христа учать тих, що шукають правди, як Христос шукав, що годоводї і наїм, як він був. І терпїня Христа на світї не перестанє доти, доки він, що шукають правди і є годоводї і наїм — їє пізнати, що теширїні книжники, фарисїї і мініяли гроша, се вороги Христа, се їх вороги, котрі нїні тисячами вирїзали, вимурдували і вїшшали невинних, годоводї і наїм. Л. З.

ТАКОЖ ПАТРИОТИЧНА СПРАВА.

Товаришу Редактор! Прошу помістити в "Укр. Роб. Вістї" пару слів у відповїдь на лист до мене "Кан. Фар." Зауважєт ся адміністрація згаданой жовтї часописи, що вже цїлий рік посланє воно менї за дурно своє часописє. Муну приїзди пї повну рацію. Однак часописи сїєї я не читаю, бо той корм, що дає згаданє часописє не в снїї перетваряє мїй, робітничий, жолудок. Робітник задовольєт ся і простим кормом, лише шоби той корм був сїйний, здоровий, а не гірлий панські кулонї винїдани в Відня, з Берліна та Нью Йорку.

В тїм листї адміністрація "Кан. Фар." пише: "Не забувайте на свїй патріотичний обовязок згаданою своєю найстаршої і найбільшої часописи..."

І тут є трохї правди: бо як за стар, так і за мурда. Там крім брехонї про робітничого руху і лайок на робітнику Радянську Україну і Советську Росію більше нічого нема. Далеї, шоби боси приказують, те наймити мусять робити. Пише адміністрація в листї також, шоби не забувати "на свїй патріотичний обовязок". Ми і не забували. Ми з своєї сторони все сповнили. Осє наїпрїмїр, хочби фонди "спиритї Іваса", фонди "на годоводїх" на червоній хрест, фонди на визволенє України; се-ж все були патріотичні обовязи. Але чи сїєй "Івас" дїстав шо? Чи ті годоводї дїстали хоч яку будь поміч? Нам не треба знати, ми маємо лише давати. А єси хто посміє сказати, ну, тоді вже я не говорїи! Сєчас називуєтє те брэдником, червонім капаном, Жидом (також лайка — Ред.) і т. д. Тому нам робітникам з писаними сїх часописи не повинно бути нічого дивного. Ми знаємо дуже добре, що вербуєтє грушю не врождєтє, та і такі чїлоспи як "Кан. Фар." нам, робітникам, користи не принесуть. Ми маємо свїй шлях і тим шляхом повинні їти до своєї мети, до кращой будучини. І тому єше раз в "Укр. Роб. Вістїх" заявляю, щоби адміністрація "Кан. Фармера" не слала менї своєї "найстаршої часописї", бо стара бабуня вже своє віджила.

В. Франчук, 654 Aberdeen.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д.

ЖЕРТВИ ЗЛОЖЕНІ ПІДЧАС ЗІЗДУ З. О. К. В ЕДМОНТОНІ.

Table listing names and amounts: М. Мокрїй \$10.00, Гр. Пантїляк 6.00, А. Лєхуї 5.00, С. Васкан 5.00, І. Соколов 5.00, І. Івасюк 5.00, Г. Міхайловський 5.00, П. Головач 5.00, Т. Гошківський 5.00, М. Захарчук 2.00, В. П. Нікїфорук 2.00, І. Стокалюк 2.00, І. Клібановський 2.00. Total: \$59.00.

Саскатун, Саск.

Table listing names and amounts: Ю. Робор \$5.00, Гривко 1.00, П. Пристува 1.00, Беаїмєна 1.00, М. Воронїна 1.00. Total: \$9.00.

Великодна легенда (continued).

Table listing names and amounts: Ю. Робор \$5.00, Гривко 1.00, П. Пристува 1.00, Беаїмєна 1.00, М. Воронїна 1.00. Total: \$9.00.

Мус Дїво, Саск. Заложено на подорок М. Шатульсько- \$5.75

Товариство Самообразованя \$20.00

Калгарі, Алта.

Вїсїтїнг, Ман.

І. Николаїчук річна вкл. \$2.00

І. Шидловський річна вкл. 1.00

Теодора Шидловська річна вкл. 1.00

М. К. Вакалюк місячна вкл. 1.00

Разом \$5.00

Рїжнїам, Саск.

Прошєно зї збірки т. Л. Нікїорка Василь Головач \$5.00

Гамільтон, Ont.

Дорогі Товаришї!

В сїм листї заслало Вам почтовий переказ на суму \$10.00 на що зложилєсь вступлї і річні вкладаї від сїлудючих товаришів:

А. Рїжок \$5.00, І. Актемічук річна вкл. 1.00, Ів. Ліпшак річна вкл. 1.00, С. Романович річна вкл. 1.00, Н. Печенюк річна вкл. 1.00, Д. Сандуляк річна вкл. 1.00. Разом \$10.00

Летбїрїд, Алта.

Дорогі Товаришї!

Повїдомляю Вас, що заходом сїлдомїшних робітників, завязано тут відїдїти Укр. Роб. Дому, під назвою "Борїи за Волю". Поки що відїдїти сїлєть лише 12 літїсних членів.

З товаришським привїтом, За відїдїтї, І. Портах, секр.

ДОВГ

УКР. РОБ. ДОМУ

без процену за 1921 р.

— вносїв —

до 23. цвітня \$20,960.33

Вїд 23. цвітня до 30. цвітня вплинуло жєртв на сплату 113.75

Остаєсь догду \$20,846.58

Сїлїдїть, о скїльки Ви його зменшїте на слїдуючий раз?

Фїнансовє Справозданє

УКР. РОБ. ДОМУ В ЕДМОНТОНІ.

Подаємо до вїдома членам Укр. Роб. Дому в Едмонтонї і членам Старишнї У. Р. Д. взагалї се перше фїнансовє справозданє Укр. Роб. Дому в Едмонтонї від початку його заснованя, тобто, вїд 21. листопада 1920 року, до 1. цвітня 1921 року. Справозданє се представляєтє ся так:

Table with columns: Приходи, Вїд 21. листопада до 1. грудня вплинуло з членських вкладок \$512.00, За місяць грудень: 3 членських вкладок \$486.00, За місяць сїчень: 3 членських вкладок \$209.00, За місяць лютий: 3 членських вкладок \$1,652.00, 3 позички 1,525.00, 3 представлєнь 998.31, 3 буету 159.67, 3 рібнїх даток 401.95. Разом за місяць лютий \$4,736.93

Table with columns: Приходи, Вїд листопада \$512.00, За грудень 486.00, За сїчень 209.00, За лютий 4,736.93, За март 970.54. Разом за місяць сїчень \$970.54

Table with columns: Розходи, За місяць листопада розходу не було, Виплачено за реальність \$2,500.00, Зворот позички 105.25, Платїня робітникам 7.00. Разом \$2,612.25

Table with columns: Розходи, Виплачено за реальність \$1,000.00, Зворот позички 100.00, Платїня робітникам 56.00, Інші видатки 10.00. Разом \$1,166.00

Table with columns: Розходи, Виплачено за реальність \$1,549.66, Зворот позички 400.00, Платїня робітникам 100.00, Інші видатки 151.64. Разом \$2,201.30

Table with columns: Розходи, Виплачено за реальність \$1,549.66, Зворот позички 400.00, Платїня робітникам 100.00, Інші видатки 151.64. Разом \$2,201.30

Разом \$6,374.51

Загальний прихід вїд 21. листопада 1920 р. до 1. цвітня 1921 р. \$6,914.47

Вносїв \$6,914.47

Загальний розхід за той час \$6,374.51

Остає в касї \$539.96

Реальність Укр. Роб. Дому в Едмонтонї вже заплачена. Догду до сплати товаришам є єше \$969.75

Готївки в касї є \$539.96

Догду остає лише \$429.79

С. Васкан, секретар.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАЗВОЗДАНЄ Т-ВА САМООБРАЗОВАНЯ В ТИБЕР.

Тїбер, Алта. Дня 17. цвітня відбули ся кварталні зборї Т-ва Самообразованя в Тїбер, Алта, які отворив організатор і короткий промовї здав звїт з діяльностї Товариства вїд часу його істванєня. Т-во за час мєлового істванєня вїдбуло 16 адміністраційних і дискусійних мїтїнгів, вїдграто двоє представлєнь і пригтовало на 1-го мая представлєня п. н. "За Правду і Волю Народа", але з причини безробітїя многі з товаришів були примушенї вїїхати з сїєї мїсцевостї, тому вїдгратє сєго представлєня вїдложено на вїдповїдїсний час. Під вїдєршєню пору Т-во числїть 30 членів, передаєтє чотїри робітничї часописї: "Укр. Роб. Вістї", "Укр. Шко. Вістї", "Молодї" і "Bute Bulletin". Фїнансовє кварталнє справозданє і-ва представляєтє ся так:

Table with columns: Приходи, За місяць сїчень \$15.50, За місяць лютий 3.50, За місяць март 98.00. Разом \$117.00

Table with columns: Розходи, За місяць сїчень 14.03, За місяць лютий 2.25, За місяць март 96.82. Разом \$113.10

Загальний прихід \$117.00

Загальний розхід \$113.10

Остає в касї \$3.90

С. Бєраад, секретар.

ПОВІДОМЛЄНЄ

Заряд Товариства ім. І. Котїярєвського повїдомляє всіх членів, що пїрївї зборї товариства вїдбулєтє ся в недєлю, 8. мая 1921 року, о год. 8.30 ввечером в льокалі товариства. Порядок зборї: Справозданє булоєго заряду і контрольної комісії і вїбрї нового заряду і контрольної комісії на слїдуючий пїрїз. Кожий член і членкиня обовязково повинні явити ся на зборях в означений час. За Заряд Т-ва: Л. Грабовецький, секр.

ЗАБАВА І ТАЦЯМИ.

На забаву повинн приїти кожний робітник, шоб помічи нещасним калікам, вдовам і сиротам, котрі через імперїалїстичну війну зїстали без средств до жїтї. Приходїть громадно. Комїтет.

ПОШУКУЮ в важній справї Івана Макска, званого під назвою John Smith.

Єси хто про него знає де він находїть ся і повїдомїть на нїше подану адресу, тої дїстане \$10.00 нагороди.

J. H. Kozen, 468 Home St. W., Moose Jaw, Sask.

ПОШУКУЮ в важній справї країня Федора Вітрикуца, з села Калубештї, повіт Заставна, Буковина.

Перебував в провінції Квебек. Хто би про него знав або він сам хай зголосїть ся на пошнїзу адресу: Fred Chokan, Iroquois Falls, Ont., P. O. Box 314.

НА ПРОДАЖ два люти на улицї Причард за трєкою. Продам дешево.

По інформації прошу писати до: John Sobeski, 2744 N. Mobile Ave, Chicago, Ill.

ПОШУКУЮ товаришів Г. Фїлїпоїна, І. Зрадовського, А. Лєрїя, М. Бойчука і М. П. Марараша.

Прошу написати до мене, маю важну справу. Wm. Chyplyk, Box 108, Wayne, Alta.

ПОШУКУЮ товаришів Г. Фїлїпоїна, І. Зрадовського, А. Лєрїя, М. Бойчука і М. П. Марараша.

Прошу написати до мене, маю важну справу. Wm. Chyplyk, Box 108, Wayne, Alta.

ПОШУКУЮ рїдного брата Івана Николаїка, з села Цєнева, пов. Долїна, Галичина.

Довшї час перебував в Брітїш Колумбїї коло Ванкувер. Хто би про него знав або він сам, прошу зголосїтє на слїдуючу адресу: Donia Nykoluk, 53 Steward St., Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ товаришів Якова Вітрока і Грївїка Вінерського, з села Колодїбїки, повіт Залїсний. Вїд 1916 до 1917 року перебували в Форт Вїлїам, Ont.

Хто би про них знав або вони самї хай зголосїть ся на адресу: Dmytro Petryna, Box 1424, Welland, Ont.

ДЕ Є Провї Довжанський, з села Рїбїна, повіт Станїславїв, Галичина.

Хто знає вї його адресу, прошу написати до: Hryunko Kobylanski u Bohomila Pelanta, Slovanska, 284, Praha-Dejvice, Czechoslovakia.

ХТО З ТОВАРИШІВ на Україні знає би ше про мою жену Юлїку Кузнїчєву, хай напише на мою адресу, за що з горї складаю подяку. Воно походить з міста Сокала, в Галичинї. В часї вїйни 1914 року вїїхала разом з дїтьми Юлїком і Владком в Росію або на Україну і від того часу не маю про неї ніякої вїстї. Прошу писати на мою адресу: Kasper Kulnyczek, Ukrainian Labor Temple, Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada (40)

ФАРМА НА ПРОДАЖ або до гамїшн. Фарма лежить коло озера, є много сїна і пасовища. Добра вода. На фармі є хата, стайнї, шпїхлїр і шопи на машинерїю. 35 акрів готовї до засїву, 80 акрів легко до виробленя, рента шлококо. До школи одна мїля, до міста Вїнїпегосїс 8 мїль. Попри фарму вїде дорога. Продам за низьку ціну, або замїняю за будинок в мїстї. Є все машинерїю і 18 штук худоб. Замїняю або продам фарму разом з худобою або без худ

РІЖНІ ВІСТІ.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Весняна кампанія на Україні. ХАРКІВ, 16. марта (почтою). — Щоби перевести успішно весняну кампанію замірів, Рада Народних Комісарів України ринула ужити частину Червоної Армії до праці в полі.

Змагане до упрощення державної машини.

ХАРКІВ, 29. марта ("Роста", Відень). — Всеукраїнський Центральный Виконавчий Комітет іменував спеціальну комісію, якій задачею буде приторгнути план в цілі упрощення державної машини.

Спільна управа землі в Бахмуті.

МОСКВА, 2. цвітня ("Роста", Відень). — Селяни в околиці Бахмута, в Катеринославщині, злучили свої поля разом, щоби скорше і ліпше управляти землею.

Перший транспорт полонених прибув з Польщі до Києва.

МОСКВА, 2. цвітня (почтою). — Перший транспорт полонених з Польщі прибув до Києва дня 29. марта. Сей транспорт числить 1.225 полонених. Українське Радянське Правительство заосмотрило полонених в поживу, одіж і книжки.

З СОВІТЬСЬКОЇ РОСІЇ.

2.500 врангільських козаків повертають домі.

МОСКВА, 4. цвітня ("Роста", Відень). — 2.500 кубанських козаків з армії Врангеля, які налядалися в Константинополі, зажадали, щоби їх відослали домі.

План науки для інститутів висшого образования.

МОСКВА, 18. марта ("Роста", Відень). — Світ народних комісарів проголосив план науки, якого мусить придержувати ся всі інститути висшого образования.

5 мільонів рублів в золоті на лабораторії.

МОСКВА, 2. цвітня ("Роста", Відень). — Рада Народних Комісарів призначила пять мільонів рублів в золоті на закупку лабораторійних уладжень.

З професіонального руху в Сов. Росії.

З Москви доносить, що 26. марта с. р. почав ся в цілій Росії тиждень професіональних організацій. Головна Рада професіональних організацій кинула клич: "Через професіональний союз до опанованя продукції".

Договір Соціалістичної з Крупом.

Соціалістичний уряд заключив договір з фірмою Крупа, яка займається з упорядкованем Путиловської і Охтенської фабрик. Фабрики ці будуть побіч оружя, виробляти передовсім машини.

З ПРИКАРПАТЬСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Страйк рілних робітників.

КОШИЦЬ, 29. марта (почтою). — В комітаті Угоча (Прикарпатська Україна) рілні робітники вийшли на страйк. Вони зажадали 60 корон платні денно, на що ділчичі не хотіли згодити ся, хоч навіть при сій платні їх зиск виносил би 75-150%.

Населене терпить великий голод.

ЛьВІВ, 5. цвітня (почтою). В Прикарпатській Україні панує страшний голод. Мелена жолуді і мачани з кукурузи становлять поживу убогого населеня.

В ПОЛЬЩІ.

Фінансове банкруцтво польських фірм.

БЕРЛІН, 21. цвітня. — На спішні вїсти доносять, що у Варшаві, Лодзі і інших торговельних осередках в Польщі панує велика паніка.

50.000 Жидів у Варшаві чекає на візо.

БЕРЛІН, 21. цвітня. — Поверх 50.000 Жидів знаходиться ся у Варшаві, які чекають на візо американського консула. Богато з них буде мусіло ждати аж до 1922 року.

Польша має проголосити 1. мая амнестію.

БЕРЛІН, 18. цвітня. З Варшави доносять, що польське правительство проголосить дня 1. мая амнестію для політичних в'язнів.

7.000 польських комуністів в тюрмах.

МОСКВА, 2. цвітня (почтою). — "Комуністическій Труд" доносить: Заступник Комуністичної Партії Польщі Валенскі подав до відома на X. конгресі Російської Комуністичної Партії, що в Польщі знаходиться ся в тюрмах під теперішню пору кілька тисяч членів комуністичної партії.

Муна перед судом.

РОЗРАВА ПРОТИ ПРОВІДНИКА ЧЕХСЬКИХ КОМУНІСТІВ МУНИ І 13 ЙОГО ТОВАРИШІВ, почалась в вівторок 29. марта в Празі. Розправа триватиме 7 днів. Оборона вівзвала 80 свідків, між ними бувшого міністра прем'єра Черного.

Обвинюють П. П. С. о зраду робітничої справи.

ВАРШАВА, 30. марта (почтою). — Ліве крило польської соціалістичної партії виділо

Маніфест в Еспанії.

Реакція на заході Європи чимраз лютіше починає поступати, доказом чого ось хочби крик розпущи еспанського робітництва.

Зід соціалістичної молодіжні в Польщі.

П. Зід польської соціалістичної молодіжні відбув ся дня 24. марта с. р. в Варшаві. На зіді побідило ліве крило соціалістичної молодіжні. Зід рїшив стояти й далі на становищі боротьби біля.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.

Французькі комуністи агітують проти мобілізації.

ПАРИЖ, 23. цвітня. — Виконавчий Комітет Комуністичної Партії Франції розіслав вчора по місті плякати, в яких говорять ся, що справа відшкодованя є справою клас, та що алїанте не мають права ждати золота, яке є власністю німецького народа, бо німецький народ не є відповідальний за війну.

Ново комуністична газета в Парижі.

ПАРИЖ, 8. цвітня (почтою). — Нині появило ся перше число нової парижської вечерньої газети "Інтернаціонал", видаваної Комуністичною Партією Франції.

Конгрес червоных профсоюзів в Швеції.

ШТОКГОЛЬМ, 5. цвітня (почтою). — Дня 31. марта розпочали ся наради конгресу червоных шведських професіонних союзів. Нарадами проводив Ойлом.

До Варшави прибула совітська комісія для виміни плінників.

ВАРШАВА, 25. цвітня. — В неділю приїхала сюди совітська комісія для виміни плінників, яка має зайти ся вміновою російських плінників і втікачів, які налядали ся тепер в Польщі. Комісія складається з 30 осіб, з того 6 жінок.

Америка вислала до Далекосхідної Республіки своєю місію.

ВАШІНГТОН, 21. цвітня. — Правительство Злучених Держав вийшло на дорогу нової політики супроти Совітської Росії. Воно рішило навязати безпосередні зносини з Далекосхідною Республікою, експортують російського совітського режиму на Сибірі.

Переслідування робітничого руху в Румунії.

З Букарешту доносить, що завішено там орган "Socialist". Парламент хоче видати соціалістів подля Крістеску і Доброджану, вмішаних в комуністичний комплот.

Голодівка соціалістичних редакторів в Триєсті.

Наслідком націоналістичних авантур в Триєсті здемолювано льокаль редакції та друкарні соціалістичного дневника "Lavoratore". Буржуазний уряд арештував редакторів сего органу. Тому що слідство протягло ся дуже довго, ув'язнені редактори почали голодітку.

Віддають Французам галицьку нафту.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Франція заключить сими днями нафтовий договір з Польщею, на підставі якого Французи дістануть великі концесії на експлоатацію набогатіших нафтових округів в Польщі. Доси сподїває ся, що нафтової концесії в Польщі дістане Велика Британія в заміну за грошеві кредити на мільони фунтів стерлінгів.

Віддають Французам галицьку нафту.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Франція заключить сими днями нафтовий договір з Польщею, на підставі якого Французи дістануть великі концесії на експлоатацію набогатіших нафтових округів в Польщі. Доси сподїває ся, що нафтової концесії в Польщі дістане Велика Британія в заміну за грошеві кредити на мільони фунтів стерлінгів.

Реакція в Еспанії.

Реакція на заході Європи чимраз лютіше починає поступати, доказом чого ось хочби крик розпущи еспанського робітництва.

Знижка платні робітникам в Англії.

ЛОНДОН, 19. цвітня. — Тутешна часопись "Ді Лейбор Газет" подає, що в Англії в минушому місяці (марті) об'ято заробітну платню 350.000 робітникам.

Безробітє в Англії.

Урядові звідомленя з початку грудня 1920 р. нотували 544.000 безробітних. Се число зросло в люти с. р. до 1.039.000 безробітних. В дни 4. марта с. р. зареєстрованих було після "The Economist" 1.254.100 безробітних, а саме: 829.100 мужів, 319.400 жінок, 51.700 хлопців. 56.900 ділчат. Не числено тут робітників з гут, як і тих, що наслідком зменшеня часу праці, працюють частинно а в яком діні 25. лютого с. р. було зареєстрованих 743.313.

Безробітє в Франції.

Після урядових обчислень, в січні с. р. було в Франції 98.146 безробітних (в січні 1920 р. було тільки 55.767), в тім було без праці 61.621 мужина і 36.525 жінок. Найбільший процент безробітних було серед некаліфікованих робітників, бо аж 15.355, далі йдуть робітники споживних та торговельних спілок 10.490 осіб, металівці 36.865, і швачки та робітництво шутчних цвітів з 10.264 особами. В дійсності, поза сим урядовим звітом, безробітних у Франції є більше.

Конець насильствам у Вірменії.

МОСКВА, 31. марта ("Роста", Відень). — Чічерін вислав бездротну телеграму до Красіна в Лондоні, в якій інформує його, щоби подав до відома приятелям Вірменії, що терпіння вірменського народу скінчила ся, коли вірменські комуністи здобули узгіре довірила Ерівану та положили кінець тиранії "дашнаків", які діставали гроші і амуніцію від Франції та атакували Еріван.

Союз французських учителів за злукою з Червоным Интернационалом.

ПАРИЖ, 30. марта (почтою). — В порозуміню з союзом італійського учительства конференція делегатів союзу французького учительства заявила ся за злукою з Червоным Интернационалом Професійних Союзів і рішила скликати в серпні 1921 р. міжнародний конгрес в цілі основания Интернационалу Учителів.

Голод причиною чисельних самовбивств на Угорщині.

ЖЕНЕВА, 20. цвітня. — Капітан Педро, голова Американського Червоного Хреста в Будапешті, доносить до тутешного Червоного Хреста, що брак поживи в столиці Угорщини постійно зростає. Він говорить, що лише в одному місяці марті голод був причиною 1.200 випадків самовбивства.

Віддають Французам галицьку нафту.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Франція заключить сими днями нафтовий договір з Польщею, на підставі якого Французи дістануть великі концесії на експлоатацію набогатіших нафтових округів в Польщі. Доси сподїває ся, що нафтової концесії в Польщі дістане Велика Британія в заміну за грошеві кредити на мільони фунтів стерлінгів.

Віддають Французам галицьку нафту.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Франція заключить сими днями нафтовий договір з Польщею, на підставі якого Французи дістануть великі концесії на експлоатацію набогатіших нафтових округів в Польщі. Доси сподїває ся, що нафтової концесії в Польщі дістане Велика Британія в заміну за грошеві кредити на мільони фунтів стерлінгів.

Віддають Французам галицьку нафту.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Франція заключить сими днями нафтовий договір з Польщею, на підставі якого Французи дістануть великі концесії на експлоатацію набогатіших нафтових округів в Польщі. Доси сподїває ся, що нафтової концесії в Польщі дістане Велика Британія в заміну за грошеві кредити на мільони фунтів стерлінгів.

Віддають Французам галицьку нафту.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Франція заключить сими днями нафтовий договір з Польщею, на підставі якого Французи дістануть великі концесії на експлоатацію набогатіших нафтових округів в Польщі. Доси сподїває ся, що нафтової концесії в Польщі дістане Велика Британія в заміну за грошеві кредити на мільони фунтів стерлінгів.

Віддають Французам галицьку нафту.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Франція заключить сими днями нафтовий договір з Польщею, на підставі якого Французи дістануть великі концесії на експлоатацію набогатіших нафтових округів в Польщі. Доси сподїває ся, що нафтової концесії в Польщі дістане Велика Британія в заміну за грошеві кредити на мільони фунтів стерлінгів.

Туркестан доставив 1010 вагонів бавовни.

МОСКВА, 2. цвітня ("Роста", Відень). — В протягу січня і лютого Туркестан вислав до центральної Росії 1010 вагонів бавовни.

Держинський назначений комісарем залізниць.

РИГА, 20. цвітня. — З Москви доносять, що Фелікс Держинський, голова надзвичайної комісії для боротьби з контрреволюцією і спекуляцією, назначений на уряд народного комісара залізниць.

Токіо, Японія.

Дорогі Товариші! Від часу побіди російської революції робітничий рух в Японії ожив і дуже зрадикалізувався.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.

МОСКВА, 1. марта (почтою). — Виконавчий Комітет Комуністичного Интернационалу оголосив привіт, висланий до французських соціалістів з приводу виступу соціалістичного конгресу в Тур, який відбув ся в останнім тиждні грудня 1920 р.

Привіт Комуністичного Интернационалу Французьким Комуністам.